

RADVILIŠKIO RAJONO SAVIVALDYBĖS KONTROLĖS IR AUDITO TARNYBA

FINANSINIO AUDITO ATASKAITA

**APIE RADVILIŠKIO RAJONO SAVIVALDYBĖS 2021 METŲ KONSOLIDUOTŲJŲ
FINANSINIŲ IR BIUDŽETO VYKDYMO ATASKAITŲ RINKINIUS BEI
SAVIVALDYBĖS BIUDŽETO IR TURTO NAUDOJIMĄ**

2022 m. liepos 4 d. Nr. VA-3-(5.2)
Radviliškis

Radviliškio rajono savivaldybės kontrolės ir audito tarnyba yra subjektas, prižiūrintis, ar teisėtai, efektyviai, ekonomiškai ir rezultatyviai valdomas ir naudojamas Radviliškio rajono savivaldybės turtas ir patikėjimo teise valdomas valstybės turtas, kaip vykdomas Savivaldybės biudžetas ir naudojami kiti piniginiai ištekliai. Savivaldybės kontrolės ir audito tarnyba, teikdama audito pastebėjimus ir rekomendacijas, siekia didinti viešojo sektoriaus efektyvumą ir jo kuriamą naudą visuomenei, skatina teigiamą ir veiksmingą audito poveikį savivaldybės finansų valdymui ir kontrolės sistemai bei į rezultatus ir visuomenės poreikius orientuotam viešajam valdymui. Tarnybos veikla grindžiama nepriklausomumo, teisėtumo, viešumo, objektyvumo ir profesionalumo principais.

Auditą atliko Savivaldybės kontrolierė Giedrė Sinkevičienė, kontrolieriaus pavaduotoja Rasa Baublienė (grupės vadovė), vyr. specialistė Beata Maselskytė (iki 2022-05-01). Su audito ataskaita galima susipažinti Radviliškio rajono savivaldybės interneto svetainėje adresu www.radviliskis.lt.

Audito ataskaita pateikta Radviliškio rajono savivaldybės tarybai, Radviliškio rajono savivaldybės merui, Radviliškio rajono savivaldybės administracijos direktoriui ir kitoms įstaigoms nurodytoms ataskaitos 3 priede.

TURINYS

PAGRINDINIAI ATASKAITOS FAKTAI.....	4
SANTRAUKA.....	5
IŽANGA.....	8
AUDITO REZULTATAI.....	10
1. SAVIVALDYBĖS KONSOLIDUOTŲJŲ FINANSINIŲ ATASKAITŲ RINKINIO DUOMENŲ VERTINIMAS.....	10
1.1 Infrastruktūros ir kitų statinių apskaita turi trūkumų.....	10
1.2 Nevertinamas ilgalaikio turto nuvertėjimas.....	12
1.3 Nepatikslinga Biologinio turto vertė.....	12
1.4 Trūksta informacijos konsoliduotųjų finansinių ataskaitų aiškinamajame rašte.....	13
1.5 Klaidingi duomenys informacinėje sistemoje.....	13
2. SAVIVALDYBĖS KONSOLIDUOTŲJŲ BIUDŽETO VYKDYMO ATASKAITŲ RINKINIO DUOMENŲ VERTINIMAS.....	14
2.1 Savivaldybės biudžeto pajamos didėja.....	14
2.2 Savivaldybės biudžeto išlaidų mažiau negu planuota.....	14
2.3 Savivaldybės skoliniai įsipareigojimai padidėjo.....	15
2.4 Biudžeto vykdymo ataskaitos be reikšmingų klaidų.....	16
3. SAVIVALDYBĖS BIUDŽETO IR TURTO NAUDOJIMO VERTINIMAS.....	16
3.1 Dėl lėšų skirtų darbo užmokesčiui panaudojimo.....	16
3.2 Dėl turto valdymo.....	20
3.3 Dėl inventurizacijos atlikimo ir įforminimo.....	20
3.4 Dėl viešųjų pirkimų organizavimo tvarkos.....	21
4. KITI PASTEBĖJIMAI.....	22
4.1 Vidaus kontrolės priemonių trūkumas.....	22
REKOMENDACIJŲ ĮGYVENDINIMO PLANAS.....	23
1 priedas. Santrumpos ir sąvokos	
2 priedas. Audito apimtis ir metodai	
3 priedas. Viešojo sektoriaus subjektų, kuriuose buvo atliktos pagrindinės audito procedūros sąrašas	

PAGRINDINIAI ATASKAITOS FAKTAI

116,0 mln. Eur	711,1 tūkst. Eur	50,6 mln. Eur	50,5 mln. Eur	5,6 tūkst. Eur
Savivaldybės turtas	Savivaldybės paskolų įsipareigojimai	Savivaldybės biudžeto pajamos	Savivaldybės biudžeto išlaidos	Biudžeto lėšų likutis
41		subjektų finansinių ataskaitų duomenys konsoliduoti finansinių ataskaitų rinkinyje		
50		subjektų biudžeto vykdymo ataskaitų duomenys konsoliduoti biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinyje		
9 metai iš eilės		sąlygojame nuomonę dėl konsoliduotųjų finansinių ataskaitų rinkinio		
3 metai iš eilės		konsoliduotos biudžeto vykdymo ataskaitos be reikšmingų trūkumų		

SANTRAUKA

Audito tikslas ir apimtis

Vadovaudamiesi Vietos savivaldos įstatymo¹, Viešojo sektoriaus atskaitomybės įstatymo² nuostatomis, atlikome Radviliškio rajono savivaldybės 2021 metų konsoliduotųjų finansinių ataskaitų ir biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinių auditą bei savivaldybės lėšų ir turto valdymo, naudojimo, disponavimo jais teisėtumo ir jų naudojimo įstatymų nustatytiems tikslams duomenų tikrumo bei teisingumo vertinimą.

Auditas atliktas pagal tarptautinius aukščiausiųjų audito institucijų standartus. Audito metu apribojimai netaikyti. Audito ataskaitoje pateikiami tik audito metu atlikti ir nustatyti dalykai, o nepriklausoma nuomonė dėl konsoliduotųjų finansinių ataskaitų rinkinio, konsoliduotųjų biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinio ir dėl savivaldybės lėšų ir turto valdymo, naudojimo, disponavimo jais teisėtumo ir naudojimo įstatymų nustatytiems tikslams pareiškiami audito išvadoje. Audito apimtis ir taikyti metodai išsamiau aprašyti 2 priede „Audito apimtis ir metodai“.

Pagrindiniai audito rezultatai

Apie Savivaldybės konsoliduotųjų finansinių ataskaitų rinkinį

- Infrastruktūros ir kitų statinių apskaita turi trūkumų (1.1 poskyris, 10 psl.).
- Infrastruktūros ir kitų statinių remonto darbai apskaitoje laiku neiškelti iš Nebaigtos statybos straipsnio (1.1 poskyris, 11 psl.).
- Nebaigta kelių ir gatvių bei jų priklausinių inventorizacija bei teisinė registracija, todėl vis dar negalime patvirtinti, kad vietinės reikšmės kelių ir gatvių likutis ataskaitinio periodo pabaigoje yra teisingas (1.1 poskyris, 11 psl.).
- Savivaldybės administracija deda pastangas, kad visas Biologinis turtas būtų inventorizuotas ir įtrauktas į apskaitą, tačiau neužtikrinus vidinės kontrolės, Biologinio turto likutis vis dar neparodo tikrosios turto vertės (1.3 poskyris, 12 psl.).
- Nevertinamas ilgalaikio turto, kuris nenaudojamas veikloje nuvertėjimas (1.2 poskyris, 12 psl.).
- Aiškinamajame rašte pateikta ne visa teisės aktais numatyta informacija (1.4 poskyris, 13 psl.).

Apie Savivaldybės konsoliduotųjų biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinį

- Įvertinę Radviliškio rajono savivaldybės biudžeto ataskaitų rinkinio teisingumą, reikšmingų Savivaldybės biudžeto vykdymo ataskaitose nukrypimų nenustatėme, tačiau teikėme pastebėjimus dėl biudžeto tikslinimo ir biudžeto pajamų apskaitos (2 skyrius, 14 psl.).

Apie Savivaldybės biudžeto lėšų ir turto valdymą

- Įstaigų vadovai skirdami premijas ir priemokas nesivadovavo teisės aktų reikalavimais (3.1 poskyris, 16 psl.).
- Pasitaiko atvejų, kai įstaigų vadovai darbuotojus į pareigas priima neorganizuodami konkursų (3.1 poskyris, 16 psl.).
- Nustatyti klaidingai paskaičiuoti darbo užmokesčio atvejai (3.1 poskyris, 1 psl.).
- Inventorizacijos atlikimo procedūrose yra netikslumų (3.3 poskyris, 20 psl.).

¹ LR vietos savivaldos įstatymas, 1994-07-07 Nr. I-533, 27 str. 1 d. 2 p.

² LR viešojo sektoriaus atskaitomybės įstatymas, 2007-06-26 Nr. X-1212, 30 str. 1 p.

- Ilgalaikis materialus turtas nurašytas be sprendimo teisę turinčio subjekto leidimo (3.3 poskyris, 21 psl.)
- Kai kurių audituotų įstaigų viešųjų pirkimų organizavimo tvarkos tobulintinos (3.4 poskyris, 21 psl.).
- Ilgalaikis materialus turtas naudojamas be Savivaldybės turto savininko sprendimo (3.2 poskyris, 21 psl.).
- Neužtikrinta savivaldybės nekilnojamojo turto panaudos sutarčių sudarymo ir sutartinių įsipareigojimų vykdymo kontrolė (3.2 poskyris, 20 psl.).
- Vidaus kontrolės priemonių stoka (4.1 poskyris, 22 psl.).

Rekomendacijos

Atsižvelgiant į ataskaitoje nurodytus audito metu neįgyvendintus dalykus, rekomenduojame: Savivaldybės administracijai:

1. Siekiant tikslios ir teisingos turto nusidėvėjimo sąnaudų apskaitos, įdiegti vidaus kontrolės priemones, kad būtų peržiūrėtas renovuoto ar rekonstruoto turto naudingo tarnavimo laikas.
2. Užbaigus infrastruktūros remonto darbus apskaityti vadovaujantis VSAFAS nuostatomis.
3. Siekiant, kad sutartiniai panaudos gavėjo įsipareigojimai būtų vykdomi, išsiaiškinti vidaus kontrolės trūkumus ir juos pašalinti.
4. Numatyti vidaus kontrolės priemones siekiant, kad ilgalaikio materialaus turto kūrimas apskaitoje būtų atvaizduotas laikantis pastovumo principo.
5. Siekiant, kad būtų užtikrintos Savivaldybės tarybos turto savininko teisės, pateikti Savivaldybės tarybai sprendimo projektą dėl „Žvejų g. aplinkkelis Šeduva“ patikėjimo valdyti, naudoti disponuoti.
6. Siekiant pateikti ilgalaikio materialiojo turto duomenų kortelėje visą aktualią informaciją apie apskaitomą ilgalaikį turtą, papildyti jų duomenis kortelėje, nurodant Kelių (gatvių) unikalius numerius.
7. Siekiant parodyti tikrą ir teisingą informaciją apie Savivaldybės kelius (gatves), atsižvelgiant į kelių ir gatvių kadastrinių matavimų duomenis bei teisinę registraciją, etapais patikslinti Savivaldybės kelių (gatvių) sąrašą bei patikslinti kelių (gatvių) įsigijimo savikainą.
8. Siekiant nustatyti tikrą ir teisingą informaciją apie ilgalaikį materialųjį turtą, numatyti vidaus kontrolės priemones, kad metinės inventorizacijos komisijos nariai laiku pateiktų informaciją apie nustatytą inventorizuojamo turto nuvertėjimą.
9. Siekiant, kad ilgalaikis materialus turtas būtų valdomas teisėtai ir teisingai, numatyti vidaus kontrolės priemones, kad ilgalaikis materialus turtas nebūtų nurašomas be sprendimo teisę turinčio subjekto leidimo.
10. Siekiant parodyti tikrą ir teisingą informaciją apie Savivaldybės biologinį turtą, užregistruoti želdynų inventorizacijos rezultatus apskaitoje, inventorizuoti ir užregistruoti apskaitoje vis dar neinventorizuotus želdynų plotus.
11. Siekiant, kad Savivaldybės biudžeto tvirtinimas ir naudojimas neprieštarautų teisės aktų reikalavimams, numatyti vidaus kontrolės priemones dėl darbo užmokesčio skirtų asignavimų patvirtinimo atskirai nuo darbdavio socialinio draudimo įmokų.
12. Siekiant, kad visos įstaigos uždirbtos pajamos būtų laiku pervesto į savivaldybės biudžetą ir panaudotos laiku, numatyti kontrolės priemones užtikrinančias Savivaldybės tarybos nustatytos tvarkos vykdymą.
13. Siekiant, kad biudžeto lėšos būtų naudojamos skaidriai, patvirtinti prisidėjimo prie bendruomeninio verslo projektų ir PVM kompensavimo organizavimo tvarką savivaldybėje.
14. Konsoliduotų finansinių ataskaitų rinkinio aiškinamajame rašte pateikti visą teisės aktais numatytą informaciją.

Ataskaitoje paminėtoms įstaigoms:

15. Siekiant skaidraus įstaigos personalo valdymo, patvirtinti įstaigos pareigybių sąrašą.

16. Siekiant skaidriai ir tinkamai panaudoti gyventojų skirtą GPM dalies paramą, viešai paskelbti išsamią ir detalią jos 2021 metų panaudojimo ataskaitą.
17. Siekiant, kad darbo apmokėjimo sistema atitiktų keliamus teisės aktų reikalavimus, patikslinti įstaigos kolektyvinę sutartį.
18. Gražinti į Savivaldybės biudžetą darbuotojams klaidingai apskaičiuotą ir išmokėtą darbo užmokesčio dalį.
19. Siekiant, kad būtų reglamentuotas darbo apmokėjimas projektinėje veikloje, patvirtinti darbo apmokėjimo tvarką projektinėje veikloje dalyvaujantiems darbuotojams
20. Siekiant, kad darbo užmokestis būtų mokamas teisėtai ir teisingai, teisingai nustatyti darbo užmokestį D lygio darbuotojams.
21. Siekiant nustatyti tikrą ir teisingą informaciją apie ilgalaikį materialųjį turta, numatyti vidaus kontrolės priemonės, kad metinės inventorizacijos komisijos nariai laiku pateiktų informaciją apie nustatytą inventorizuojamo turto nuvertėjimą.
22. Finansinių ataskaitų rinkinio aiškinamajame rašte pateikti visą teisės aktais numatytą informaciją.

Audito metu buvo teikiamos audituojamiems subjektams žodinės rekomendacijos, kurios įgyvendintos audito metu. Radviliškio rajono savivaldybės biudžetinėms įstaigoms, kuriose atlikome audito procedūras, pateikėme 12 raštų dėl audito rezultatų. Ataskaitoje pateiktų rekomendacijų įgyvendinimo priemonės ir terminai pateikti ataskaitos dalyje „Rekomendacijų įgyvendinimo planas“.

IŽANGA

Viešojo sektoriaus subjektų metinių ataskaitų rinkinį, kaip numatyta Viešojo sektoriaus atskaitomybės įstatyme³, sudaro metinės finansinės ataskaitos ir metinės biudžeto vykdymo ataskaitos. Radviliškio rajono savivaldybės konsoliduotųjų finansinių ataskaitų rinkinį ir savivaldybės konsoliduotą biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinį rengia Radviliškio rajono savivaldybės administracija (toliau – Savivaldybės administracija) ir pagal Radviliškio rajono savivaldybės tarybos (toliau – Savivaldybės taryba) veiklos reglamentą⁴ kartu su savivaldybės kontrolieriaus išvada teikia Savivaldybės tarybai tvirtinti iki spalio 1 dienos.

Radviliškio rajono savivaldybės 2021 metų konsoliduotųjų finansinių ataskaitų rinkinys sudarytas apjungus 35 biudžetinių įstaigų, 5 viešųjų įstaigų ir Savivaldybės išdo finansinių ataskaitų rinkinių duomenis, kaip vieno viešojo subjekto finansinių ataskaitų rinkinys. Konsoliduotas savivaldybės biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinys rengiamas apjungiant į savivaldybės biudžetą gautų pajamų ir 50 savivaldybės biudžeto asignavimų valdytojų pateikiamų biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinių duomenis.

1 paveikslas

Savivaldybės taryba tvirtina, esant reikalui tikslina Savivaldybės biudžetą, tvirtina Savivaldybės konsoliduotųjų ataskaitų rinkinius, priima sprendimus dėl disponavimo Savivaldybės nuosavybės teise priklausančiu ir valstybės perduotu turtu, nustato Savivaldybės turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo tvarką⁵.

Savivaldybės administracijos direktorius, įgyvendindamas Biudžeto sandaros įstatyme numatytus reikalavimus⁶, organizuoja Savivaldybės biudžeto vykdymą, asignavimų ir kitų piniginių išteklių administravimą, ūkinę ir finansinę veiklą, savivaldybės turto ir patikėjimo teise perduoto valdyti valstybės turto administravimą ir jų naudojimą įstatymų nustatytiems tikslams.

³ LR viešojo sektoriaus atskaitomybės įstatymas, 2007-06-26 Nr. X-1212, 16 str.

⁴ Radviliškio rajono savivaldybės tarybos 2019-09-26 sprendimas Nr. T-110 „Dėl Radviliškio rajono savivaldybės tarybos veiklos reglamento naujos redakcijos tvirtinimo“ 222 p.

⁵ LR vietos savivaldos įstatymas, 1994-07-07 Nr. I-533, 16 str. 2 d. 15 p., 17 p., 26 p., 27 p.

⁶ LR biudžeto sandaros įstatymas, 1990-07-30 Nr. I-430, 27 str. 3 d., 35 str. 4 d.

Biudžeto asignavimų valdytojai vadovaujantis Biudžeto sandaros įstatymu⁷ atsakingi už programų vykdymą, programų sąmatų sudarymą ir vykdymą neviršijant patvirtintų asignavimų sumų, už paskirtų asignavimų efektyvų, atitinkantį programoje nustatytus tikslus, ir rezultatyvų naudojimą.

Visi viešojo sektoriaus subjektai buhalterinę apskaitą privalo tvarkyti pagal Viešojo sektoriaus apskaitos ir finansinės atskaitomybės standartus⁸. Jų grupių konsoliduotųjų finansinių ataskaitų rinkiniai rengiami viešojo sektoriaus ir ataskaitų konsolidavimo informacinėje sistemoje.

Savivaldybės biudžetas – savarankiškas, Savivaldybės tarybos patvirtintas Savivaldybės biudžeto pajamų ir asignavimų planas biudžetiniams metams. Atsižvelgiant į 2021 m. valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatymo⁹ nuostatas, Savivaldybės taryba sprendimu¹⁰ patvirtino 2021 metų Savivaldybės biudžetą ir paskirstė asignavimus jų valdytojams. Savivaldybių biudžetų lėšos gali būti naudojamos tik savivaldybių funkcijoms: savivaldybių tarybų ar jų vykdomųjų institucijų patvirtintiems savivaldybių planavimo dokumentams įgyvendinti, biudžetinėms įstaigoms išlaikyti ir viešųjų paslaugų teikimui organizuoti. Lėšos valstybinėms (valstybės perduotoms savivaldybėms) funkcijoms atlikti skiriamos iš valstybės biudžeto arba valstybės piniginių fondų ir pervedamos savivaldybėms kaip specialioji tikslinė dotacija¹¹.

---

⁷ LR biudžeto sandaros įstatymas, 1990-07-30 Nr. I-430, 7 str.

⁸ LR buhalterinės apskaitos įstatymas, 2001-11-06 Nr. IX-574, 3 str. 4 p.

⁹ LR 2021 metų valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatymas, 2020-12-22 Nr. XIV-102.

¹⁰ Radviliškio rajono savivaldybės tarybos 2021-02-25 sprendimas Nr. T-427 „Dėl Radviliškio rajono savivaldybės 2021 metų biudžeto patvirtinimo“.

¹¹ LR vietos savivaldos įstatymas, 1994-07-07 Nr. I-533, 50 str. 3 ir 7 d.

AUDITO REZULTATAI

1. SAVIVALDYBĖS KONSOLIDUOTŲJŲ FINANSINIŲ ATASKAITŲ RINKINIO DUOMENŲ VERTINIMAS

- Savivaldybės konsoliduotųjų finansinių ataskaitų rinkinio duomenų teisingumas priklauso nuo VSS finansinių ataskaitų duomenų teisingumo ir šių duomenų pateikimo į VSAKIS. Teisingi buhalterinės apskaitos duomenys ir pagal juos parengtos finansinės ataskaitos privalo pateikti išsamia ir objektyvia informaciją vartotojams – savivaldos teisę įgyvendinančiai institucijai, vadovams, specialistams ir piliečiams. Tik vadovaujantis teisinga informacija galima priimti sprendimus dėl efektyvaus VSS turto panaudojimo.
- Pastebime, kad kiekvienais metais Savivaldybės konsoliduotose finansinėse ataskaitose nustatomi reikšmingi duomenų iškraipymai. Kai kurios apskaitos problemos tęsiasi jau ne pirmi metai. Konsoliduotųjų finansinių ataskaitų straipsnių duomenys, kurių teisingumo negalėjome patvirtinti:

1 lentelė

	Straipsniai	Suma tūkst. Eur	Nustatytas iškraipymo dydis tūkst. Eur
FINANSINĖS BŪKLĖS ATASKAITA			
A.	Ilgalaikis turtas	100 803,2	22 236,10
B.	Biologinis turtas	950,6	295,8
C.	Trumpalaikis turtas	14 265,1	
D.	Finansavimo sumos	51 645,1	14 974,5
E.	Įsipareigojimai	6 684,3	39,8
F.	Grynasis turtas	57 689,4	7 103,3
VEIKLOS REZULTATŲ ATASKAITA			
A.	Pagrindinės veiklos pajamos	75 929,4	14,5
B.	Pagrindinės veiklos sąnaudos	-74 563,1	47,3
C.	Pagrindinės veiklos perviršis ar deficitas	1 376,4	
D.	Kitos veiklos rezultatas	-77 2	
E.	Finansinės ir investicinės veiklos rezultatas	39,6	
F.	Apskaitos politikos keitimo ir esminių apskaitos klaidų taisymo įtaka		
G.	Grynasis perviršis ar deficitas prieš nuosavybės metodo įtaką	1 338,8	
H.	Nuosavybės metodo įtaka	21,7	
I.	Grynasis perviršis ar deficitas	1 360,5	941,7
GRYNOJO TURTO POKYČIŲ ATASKAITA			
	Dalininkų kapitalas	0,00	
	Tikrosios vertės rezervas	111,2	
	Kiti rezervai	35,2	
	Nuosavybės metodo įtaka	1035,5	
	Sukauptas perviršis ar deficitas prieš nuosavybės metodo įtaką	56 507,6	7 103,3

- Konsoliduotųjų finansinių ataskaitų rinkinyje Savivaldybės administracija ir VšĮ Radviliškio ligoninė savo dydžiu yra reikšmingiausi grupės subjektai, todėl kasmet audito metu skariame šiems subjektams daugiausiai dėmesio.

1.1 Infrastruktūros ir kitų statinių apskaita turi trūkumų

- Savivaldybės administracijos atsakingi asmenys apskaitai pateiktuose dokumentuose nenurodo, kad turto naudingo tarnavimo laikas pasikeitė po esminio turto pagerinimo, kuris akivaizdžiai prailgino

turto naudingo tarnavimo laiką, nesivadovaujama VSAFAS¹² nuostatomis, kad pagerinto turto likutinė vertė po esminio turto pagerinimo turi būti nudėvėta per iš naujo nustatytą naudingo tarnavimo laiką.

Pavyzdys

Infrastruktūros statinių Dvaro gatvė Šeduva, privažiavimas prie R. Marijošiaus gatvės gyvenamųjų namų Radviliškis (RD8349-0,073 km.) pakeitus žvyro dangą asfaltu, paliekamas tas pats naudingo tarnavimo laikas.

5. Savivaldybės administracijos atsakingi asmenys nesivadovavo įstaigos Apskaitos politikoje numatyta tvarka¹³, remonto darbų pirkimo dokumentuose nenurodė remonto tipo ir remontuojamo ilgalaikio materialiojo turto vieneto inventorinio numerio, neatidavė naudoti veikloje „Nebaigta statyba ir išankstiniai apmokėjimai“ straipsnyje sukauptos 467,9 tūkst. Eur vertės turto, kuris faktiškai jau keletą metų naudojamas veikloje:

Pavyzdys

Infrastruktūros statinių remontas:

- 12101009 Karklų gatvė, Radviliškyje RD8013 - 0,192 km;
- 19190295 Ramunių RD8012 dalies Lygumų RD8007 gatvių Radviliškyje rekonstrukcija;
- CA-00002933 Radviliškio m. Taikos g. RD8020 ruožo nuo sankryžos su Maironio g. RD8001 iki sankryžos su Ažuolų g. RD8015 remontas;
- CA-00002934 Šeduvos m. Butėnų k. Jaunimo g. RD7014 ruožo nuo sankryžos Atgimimo g. RD7013 iki kelio RD0206 remontas;
- CA-00002935 Radviliškio sen. Karčemų k. Draugystės g. RD7105 remontas;
- CA-00002944 Radviliškio m. Žironų g. RD8335 remontas;
- CA-00002946 Radviliškio m. Giraitės g. RD8093 remontas.

6. Ilgalaikio turto¹⁴ statybos darbai 80,1 tūkst. Eur nebuvo kaupiami Savivaldybės administracijos buhalterinės apskaitos registro „Nebaigta statyba ir išankstiniai apmokėjimai“ straipsnyje, kaip numatyta įstaigos Apskaitos vadove¹⁵, o atskiros sąskaitos iškarto buvo registruojamos „Infrastruktūros ir kitų statinių“ grupėje.
7. Infrastruktūros statinių ilgalaikio turto apskaitos kortelėse¹⁶ pateikta nevisa privaloma informacija. Nenurodomas kelio (gatvės) unikalaus statinio numeris, nesilaikoma Savivaldybės administracijos direktoriaus nustatytos tvarkos¹⁷ reikalavimų.
8. Savivaldybės administracijos Apskaitos vadove¹⁸ numatyta, kad infrastruktūros statinių kelių ir gatvių informacija turi sutapti su savivaldybės vietinės reikšmės kelių (gatvių), jų priklausinių techninės inventorizacijos duomenimis ir Savivaldybės tarybos patvirtintu vietinės reikšmės kelių (gatvių) sąrašu. Šiuo metu Savivaldybės administracija atlieka kelių (gatvių) techninę inventorizaciją, bet 2021 metų lapkričio mėn. tikslinant kelių ir gatvių sąrašą nebuvo atsižvelgta į kadastrinių matavimų metu nustatytus kelių (gatvių) ilgių pasikeitusius duomenis. Savivaldybės administracijos atsakingi specialistai nurodė tokio neveikimo priežastį, kad visų grupės komponentų

¹² LR finansų ministro 2008-05-25 įsakymas Nr. 1K-170 „Dėl viešojo sektoriaus apskaitos ir finansinės atskaitomybės 12-ojo standarto „Ilgalaikis materialusis turtas“ patvirtinimo“, 33 p.

¹³ Savivaldybės administracijos direktoriaus 2016-12-30 įsakymas Nr. A-1304-(8.2), III DALIS V. 47 p., 48.2 pap.

¹⁴ Inv. Nr. CA-00003290.

¹⁵ Savivaldybės administracijos direktoriaus 2016-12-30 įsakymas Nr. A-1304-(8.2), III DALIS V. 48.2 pap.

¹⁶ Inv. Nr. 13010177, 13010190, 13010191, 13010356, 13010597, 13010655, 13010668, 13010680, 13010778, 13010864, 13010870, 13010926, 13010947, 13010971, 13011116, 13011146.

¹⁷ Savivaldybės administracijos direktoriaus 2016-12-30 įsakymas Nr. A-1304-(8.2), III DALIS V. 16 p.

¹⁸ Ten pat 11.3.1 pap.

matavimai dar nebaigti, pasitaiko atvejų, kai kadastrinių matavimų bylas reikia koreguoti. Nuspręsta Kelių (gatvių) sąrašą tvirtinti, kai bus atlikti visų kelių ir gatvių kadastriniai matavimai bei duomenys tik tada bus pateikti buhalterinę apskaitą tvarkančiam asmeniui. Todėl, nors informacija apie infrastruktūros statinius sutampa su kelių (gatvių) patvirtintu sąrašu, tačiau negalime teigti, kad apskaitoje pateikta informacija yra teisinga.

9. Jau trejus metus Savivaldybės administracijoje atliekami visų vietinės reikšmės kelių ir gatvių, jų priklausinių kadastriniai matavimai, Nekilnojamojo turto registre patikslinami ar naujai įregistruojami duomenys. VĮ Registrų centras, vadovaudamasis institucijos patvirtintomis tam tikrų grupių turto vienetų vertinimo metodikomis, nustato turto tikrąsias vertes, tačiau Savivaldybės administracijos kelių ir gatvių apskaitos buhalteriniuose įrašuose tai neatskleidžiama. Nepaisant to, kad ankstesnių auditų metu buvo teiktos rekomendacijos, užregistruotų vietinės reikšmės kelių ir gatvių simboline iki 1 euro verte, kurie po pirminio pripažinimo vertinami taikant įsigijimo savikainos metodą, vadovaujantis VSAFAS¹⁹ nuostatomis, apskaitoje turi būti registruojami tikrąja verte, jų vertės nepatikslingos. Viešojo sektoriaus subjekto finansinių ataskaitų rinkinys turi būti sudarytas taip, kad tikrai ir teisingai parodytų viešojo sektoriaus subjekto turta, finansavimo sumas, įsipareigojimus, pajamas ir sąnaudas, grynąjį turta, pinigų srautus²⁰. Todėl, siekiant parodyti tikrą ir teisingą turto (vietinės reikšmės kelių ir gatvių) vertę viešojo sektoriaus subjektas gali techninę inventorizaciją laikyti pagrindu turto pirminiam pripažinimui ir nurodyti teisingesnę turto vertę. Remiantis audito metu surinktais įrodymais darytina išvada, kad vietinės reikšmės kelių ir gatvių apskaita nėra tiksli, todėl negalime patvirtinti Finansinės būklės ataskaitos pagal 2021 m. gruodžio 31 d. duomenis straipsnyje „Infrastruktūros ir kiti statiniai“ vietinės reikšmės kelių ir gatvių nurodyto paskutinės ataskaitinės dienos likučio 13 647,6 tūkst. Eur teisingumo.

1.2 Nevertinamas ilgalaikio turto nuvertėjimas

10. Sudarydamas finansines ataskaitas, viešojo sektoriaus subjektas turi nustatyti ar yra turto nuvertėjimo požymių²¹. Tačiau atsakingi darbuotojai nevertino, kad turtas nenaudojamas veikloje, nenustatinėjo nuvertėjimo požymių ir neužregistravo turto nuvertėjimo apskaitoje.

Pavyzdys

- VšĮ Radviliškio ligoninė straipsnyje „Mašinos ir įrenginiai“ užregistruotas 2015 metais naujai įsigytas ilgalaikis materialus turtas „Automatinė lanksčių endoskopų plovimo ir aukščiausio lygio dezinfekavimo mašina ED900 su priedais“²², kuris niekada nebuvo naudojamas veikloje ir neįvestas į eksploataciją. Šešerius metus nesprenžiamos 37,1 tūkst. Eur vertės ilgalaikio materialaus turto panaudojimo galimybės.
- Savivaldybės administracijos straipsnyje „Nebaigta statyba ir išankstiniai apmokėjimai“ užregistruoti 8 083,4 tūkst. Eur vertės turto rekonstrukcijos darbai nevykdomi ilgiau nei LR finansų ministro įsakyme numatytas dvylikos mėnesių laikotarpis.

1.3 Nepatikslinga Biologinio turto vertė

11. Savivaldybės administracija 2021 metais pirkė Baisogalos seniūnijos želdinių inventorizacijos, bei medžių koordinavimo paslaugą (Baisogalos dvaro parko, Baisogalos mst. 3 skverų ir Pakiršinio dvaro parko, Pakiršinio dvaro parko su sporto aikštynu, Pakiršinio parko). Inventorizacijos metu nustatytos želdinių vertės buhalterinėje apskaitoje neapskaitytos, nepadidinta Biologinio turto tikroji vertė, nepripažintos pajamos. Neatsižvelgiama į viešojo sektoriaus subjektų buhalterinės apskaitos

¹⁹ LR finansų ministro 2008-05-25 įsakymas Nr. 1K-170 „Dėl viešojo sektoriaus apskaitos ir finansinės atskaitomybės 12-ojo standarto „Ilgalaikis materialusis turtas“ patvirtinimo“, 82 p.

²⁰ LR viešojo sektoriaus atskaitomybės įstatymas, 3 str. 1 d.

²¹ LR finansų ministro 2008-07-04 įsakymas Nr. 1K-229 „Dėl viešojo sektoriaus apskaitos ir finansinės atskaitomybės 22-ojo standarto „Turto nuvertėjimas“ patvirtinimo“, 6 p., 12 p.

²² Inv. Nr. 1250168E.

organizavimo tvarkos aprašo²³ nuostatas, nepaskirti atsakingi asmenys, kurie būtų įpareigoti nedelsdami, o jei nedelsiant to padaryti neįmanoma, – ne vėliau kaip per 5 darbo dienas nuo apskaitos dokumento pasirašymo jį pateiktų apskaitos tvarkytojui.

Pavyzdys

- Maironio g. skvero, Baisogalos m. visų medžių kamienų atkuriamoji vertė 68,9 tūkst. Eur;
- Maironio-Grinkiškio g. sankryžos Baisogalos m. skvero medžių kamienų atkuriamoji vertė 17,0 tūkst. Eur;
- Mokyklos g. Baisogalos m. skvero medžių kamienų atkuriamoji vertė 40,8 tūkst. Eur;
- Pakiršinio dvaro parko saugotinių medžių vertė 161,3 tūkst. Eur;
- Pakiršinio parko medžių kamienų atkuriamoji vertė 7,8 tūkst. Eur.

12. Ankstesnio audito ataskaitoje pateikta rekomendacija įvertinti ir užregistruoti visą disponuojamą biologinį turtą apskaitoje, vis dar neįvykdyta. Išlieka rizika, kad neįvertintas ir neužregistruotas apskaitoje ir finansinėse ataskaitose nenurodytas visas biologinis turtas, todėl negalime patvirtinti, kad konsoliduotųjų finansinių ataskaitų rinkinio Finansinės būklės ataskaitos straipsnio „Biologinis turtas“ likutis 2021 m. gruodžio 31 d. lygus 950,6 tūkst. Eur yra teisingas.

1.4 Trūksta informacijos konsoliduotųjų finansinių ataskaitų aiškinamajame rašte

13. Konsoliduotų ataskaitų rinkinio aiškinamasis raštas iš dalies parengtas pagal VSAFAS reikalavimus. Aiškinamajame rašte nepateikta išsami informacija apie gautą paramą, kaip reikalauja VSAFAS²⁴ nuostatos. Informacija apie gautą paramą ir jos panaudojimą yra svarbi ir VSS vadovui ir kontroliuojančioms institucijoms, kartu ir paramą teikiantiems asmenims bei visuomenei. Siekiant skaidraus paramos panaudojimo ir tinkamo informavimo finansinių ataskaitų aiškinamajame rašte turėtų būti atskleista visa privaloma informacija pagal reikalavimus.

1.5. Klaidingi duomenys informacinėje sistemoje

14. Konsoliduotųjų finansinių ataskaitų rinkinyje teikiama informacija apie viešojo sektoriaus subjektų grupės ataskaitinių ir praėjusių ataskaitinių finansinių metų paskutinės dienos finansinę būklę, tų ataskaitinių laikotarpių veiklos rezultatus ir pinigų srautus. Subjektai pateikia informaciją į VSAKIS pagal savo finansų valdymo sistemų, kuriose vedama buhalterinė apskaita, duomenis. Audito metu tikrinta ar konsoliduotųjų finansinių ataskaitų rinkinyje viešojo sektoriaus subjektų grupės duomenys atitinka VSAKIS programoje įvestiems ataskaitų duomenims. Savivaldybės konsoliduotųjų finansinių ataskaitų rinkinio duomenų teisingumas priklauso nuo viešojo sektoriaus subjektų apskaitos duomenų teisingumo ir šių duomenų pateikimo į VSAKIS. Klaidos kurios susidarė dėl klaidingai pateiktų apskaitos duomenų:

Pavyzdys

- Dėl Pagalbos šeimai centro klaidingai suvestų duomenų į VSAKIS, konsoliduotos Finansinės būklės ataskaitos straipsnyje „Kiti trumpalaikiai išsipareigojimai“ nurodyta 19,9 tūkst. Eur didesnė suma, o straipsnyje „Sukauptos mokėtino sumos“ 19,9 tūkst. Eur mažesnė.
- Dėl Parapijos bendruomenės socialinių paslaugų centro klaidingai suvestų duomenų į VSAKIS, konsoliduotų ataskaitų rinkinio aiškinamajame rašte Veiklos rezultatų ataskaitos straipsnyje „Kitų paslaugų sąnaudos“ nurodytos 47,3 tūkst. Eur didesnė suma, o „Pagrindinės veiklos kitos sąnaudos“ 47,3 tūkst. Eur mažesnė suma. Taip pat dėl klaidingai pateiktų duomenų konsoliduotos Veiklos rezultatų ataskaitos straipsnyje „Pagrindinės veiklos pajamos“ ir „Pagrindinės veiklos sąnaudos“ padidintos 14,5 tūkst. Eur suma.

²³ LR finansų ministro 2005-05-25 įsakymas Nr. 1K-170 „Dėl viešojo sektoriaus subjektų buhalterinės apskaitos organizavimo tvarkos aprašo patvirtinimo“, 17.1.7 p., 25.2 p.

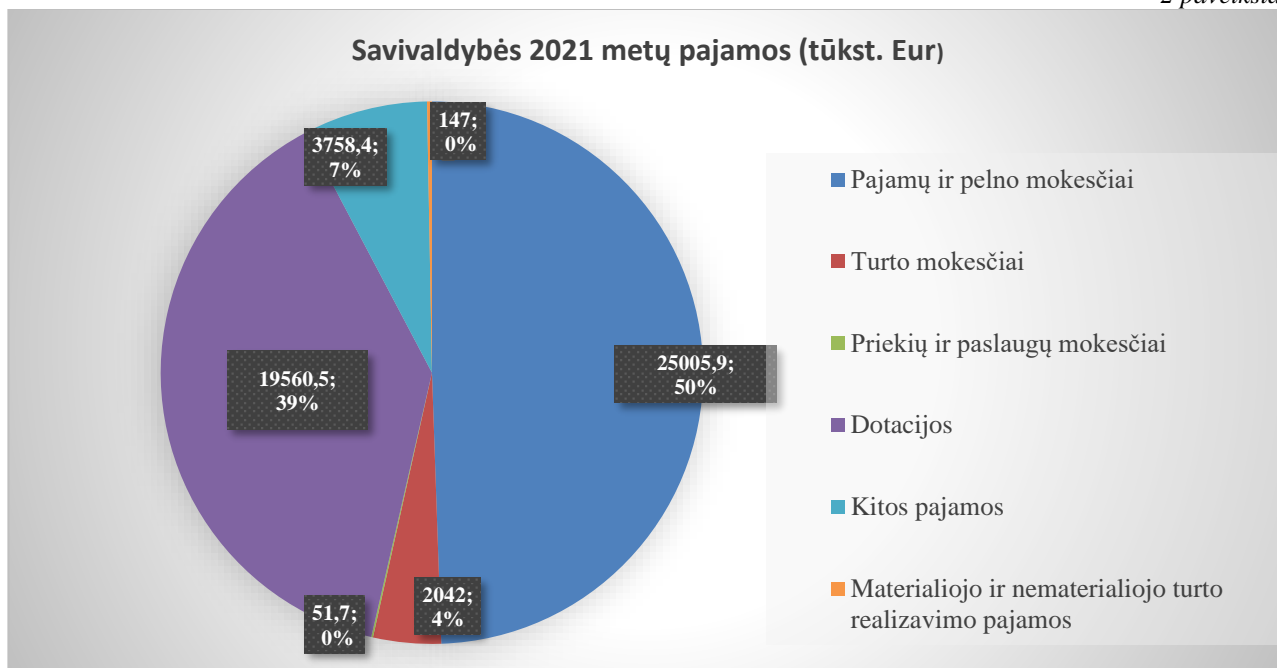
²⁴ LR finansų ministro 2008-07-18 įsakymas Nr. 1K-247 „Dėl viešojo sektoriaus apskaitos ir finansinės atskaitomybės 6-ojo standarto patvirtinimo“ 25¹ p.

2. SAVIVALDYBĖS KONSOLIDUOTŲJŲ BIUDŽETO VYKDYMO ATASKAITŲ RINKINIO DUOMENŲ VERTINIMAS

2.1 Savivaldybės biudžeto pajamos didėja

15. Savivaldybės biudžeto pajamas sudaro surinkti mokesčiai, dotacijos, gautos iš valstybės biudžeto, kitos pajamos, kurias sudaro biudžetinių įstaigų įmokos už teikiamas paslaugas bei patalpų nuoma ir pajamos, gautos iš materialiojo ir nematerialiojo turto nuomos (žr. 2 pav.). Biudžeto pajamų planas 2021 metais įvykdytas 103,5 proc. ir gauta 1 695,9 tūkst. Eur daugiau pajamų nei buvo planuota. Dotacijos sudarė 38,7 proc. visų biudžeto pajamų, kurių gauta 233,9 tūkst. Eur mažiau nei planuota. Gyventojų pajamų mokesčio dalis, sudaranti 49,5 proc. biudžeto, gauta 1 762,9 tūkst. Eur daugiau nei planuota. Daugiau nei buvo planuota surinkta ir iš turto mokesčio 380,0 tūkst. Eur.

2 paveikslas

16. Pastaruosius penkerius metu savivaldybės biudžeto pajamos didėjo Per ataskaitinį laikotarpį gauta 4 050,5 tūkst. Eur daugiau pajamų nei 2020 metais. Savivaldybės pajamų kitimas 2017-2021 metais pateiktas 2 lentelėje.

2 lentelė

Savivaldybės biudžeto 2017-2021 metų pajamos

Metai	(tūkst. Eur)		
	Patikslintas pajamų planas	Įvykdymas	Įvykdymas, proc.
2017	36 470,1	37 235,2	102,1
2018	37 622,6	38 817,7	103,2
2019	40 095,6	41 035,5	102,3
2020	47 719,7	46 515,0	97,5
2021	48 869,6	50 565,5	103,5

2.2 Savivaldybės biudžeto išlaidų mažiau negu planuota

17. Savivaldybė 2021 metais patyrė 50 492,9 tūkst. Eur biudžeto išlaidų. Išlaidų planas įvykdytas 92,67 proc., išleista 3 992,3 tūkst. Eur mažiau negu buvo planuota. Palyginus su 2020 metų biudžeto išlaidų įvykdymu 2021 metais išlaidos padidėjo 4 537,0 tūkst. Eur (žr. 3 lentelė).

3 lentelė

Savivaldybės biudžeto išlaidų panaudojimas 2021 m. pagal valstybės funkcinę klasifikaciją
(tūkst. Eur)

Funkcinės klasifikacijos kodas	Išlaidos pagal valstybės funkcinę klasifikaciją	Patikslintas planas	2021 m. vykdymas	Plano įvykdymas		2020 m. vykdymas	Išlaidų pokytis lyginant 2021 m su 2020 m
				Suma	Proc.		
1.	Bendros valstybės paslaugos	3 640,0	2 987,7	-652,3	82,07	2 703,2	284,5
2.	Gynyba	37,2	21,7	-15,5	58,33	29,7	-8,0
3.	Viešoji tvarka ir visuomenės apsauga	891,0	883,6	-7,4	99,16	693,7	189,9
4.	Ekonomika	6 215,1	5 830,0	-385,1	93,8	6 472,6	-642,6
5.	Aplinkos apsauga	3 204,2	2 687,3	-516,9	83,86	3 168,4	-481,1
6.	Būstas ir komunalinis ūkis	1 038,8	798,3	-240,5	76,84	649,8	148,5
7.	Sveikatos apsauga	1 554,9	1 463,7	-91,2	94,13	1 101,4	362,3
8.	Poilsis, kultūra ir religija	5 125,3	4 614,3	-511,0	90,02	4 234,9	379,4
9.	Švietimas	22 369,0	21 727,6	-641,4	97,13	19 065,6	2 662,0
10.	Socialinė apsauga	10 408,7	9 478,3	-930,4	91,06	7 836,6	1 641,7
	Finansinio turto padidėjimo išlaidos	1,0	0,4	-0,6	40,0		0,4
	IŠ VISO IŠLAIDŲ	54 485,2	50 492,9	-3 992,3	92,67	45 955,9	4 537,0

18. Pagal visus valstybės funkcinės klasifikacijos kodus 2021 metais išlaidų padaryta mažiau nei planuota. Daugiausia asignavimų nepanaudota „Socialinei apsaugai“ – 930,4 tūkst. Eur; „Švietimui“ – 641,4 tūkst. Eur; „Bendrosioms valstybės paslaugoms“ – 652,3 tūkst. Eur.; „Poilsis, kultūra ir religija“ – 511,0 tūkst. Eur; „Aplinkos apsauga“ – 516,9 tūkst. Eur.

2.3 Savivaldybės skoliniai įsipareigojimai padidėjo

19. Ataskaitinio laikotarpio pabaigoje savivaldybė ilgalaikių įsipareigojimų turėjo 711,1 tūkst. Eur. Per 2021 metus savivaldybės ilgalaikiai skoliniai įsipareigojimai padidėjo 634,6 tūkst. Eur, tai lėmė paimta ilgalaikė paskola Radviliškio Gražinos pagrindinės mokyklos pastato modernizavimui ir paskolos savivaldybės būstams renovuoti. Savivaldybės prisiimti įsipareigojimai pagal garantijas dėl savivaldybės kontroliuojamų įmonių prisiimtų įsipareigojimų ataskaitinio laikotarpio pabaigai sudarė 557,4 tūkst. Eur, iš jų 513,2 tūkst. Eur UAB Radviliškio šiluma ir 44,2 tūkst. Eur UAB Radviliškio vanduo. Prisiimti Savivaldybės įsipareigojimai pagal garantijas sumažėjo 10,3 tūkst. Eur.

20. Pagal 2021 m. valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių įstatymą²⁵, Savivaldybės 2022 m. sausio 1 d. esantis įsiskolinimas (mokėtinos sumos, išskyrus sumas paskoloms gražinti) turi būti ne didesnis už 2021 m. sausio 1 d. įsiskolinimą (mokėtinas sumas, išskyrus sumas paskoloms gražinti). Per 2021 metus įsiskolinimai padidėjo 143,5 tūkst. Eur, tam didžiausią įtaką sudarė socialinės paramos (tai yra socialinės pašalpos ir kompensacijos, kurių mokėjimo terminas persikelia į sekančius metus) padidėjimas 136,8 tūkst. Eur ir bendra 2021 m. gruodžio 31 d. įsiskolinimų suma sudarė 443,0 tūkst. Eur.

21. Savivaldybei priklausančių bei socialinių būstų atnaujinimo, įgyvendinant daugiabučių namų modernizavimo programą, kai visos išlaidos apmokamos iš savivaldybės biudžeto, suma 91,7 tūkst. Eur nenurodyta Mokėtinų sumų ataskaitos „Finansinių įsipareigojimų vykdymo išlaidos“ eilutėje.

²⁵ LR 2021 metų valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatymas, 2020-12-22 Nr. XIV-102, 13 str. 4 d.

Visos savivaldybės paskolos (paskolų išpareigojimai) nurodytos minėtos ataskaitos „Finansinio turto padidėjimo išlaidos (finansinio turto įsigijimo/investavimo išlaidos)“ eilutėje nesivadovaujant apskaitos duomenų teikimo finansų ministerijai ir skelbimo taisyklėmis²⁶.

2.4 Biudžeto vykdymo ataskaitos be reikšmingų klaidų

22. Audito metu įvertinus 2021 m. gruodžio 31 d. savivaldybės konsoliduotųjų biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinio duomenis apie savivaldybės biudžeto pajamas, išlaidas ir skolas bei mokėtinas sumas neatitikimų, kurie darytų reikšmingą įtaką metinių biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinio duomenų teisingumui nenustatėme, tačiau teikėme pastabų dėl biudžeto tikslinimo.

Pavyzdys

- Savivaldybės tarybos²⁷ sprendimais paskirti asignavimai įstaigoms nurodant „darbo užmokesčiui ir socialiniam draudimui“ neišskiriant darbo užmokesčio dalies. Savivaldybės tarybos išimtinė kompetencija nustatyti asignavimų skiriamų darbo užmokesčiui dydį perleidžiama asignavimų valdytojui, nesivadovaujama LR vietos savivaldos įstatymo²⁸ ir LR biudžeto sandaros įstatymo²⁹ nuostatomis.
- Radviliškio r. Palonų daugiaviečio centro vadovas neatsižvelgė į LR biudžeto sandaros įstatymo³⁰ bei LR vietos savivaldos įstatymo³¹ nuostatas darbo užmokesčio sąmatą patvirtino 0,48 tūkst. Eur didesne suma nei buvo skirta Savivaldybės tarybos sprendimais³².

23. Savivaldybės administracija per 2021 metus gavo 62,9 tūkst. Eur pajamų ir nepravedė į Savivaldybės administracijos išdo sąskaitą, kaip nurodyta Radviliškio rajono savivaldybės biudžetinių įstaigų pajamų kaupimo, įmokėjimo į savivaldybės biudžetą ir naudojimo tvarkos apraše³³. Dėl to Savivaldybės biudžeto pajamų ir išlaidų plano vykdymo 2021 m. gruodžio 31 d. ataskaitoje (1-sav.) pateikti biudžeto pajamų plano įvykdymo duomenys apie teikiamų paslaugų pajamas sumažinti 62,9 tūkst. Eur.

3. SAVIVALDYBĖS BIUDŽETO IR TURTO NAUDOJIMO VERTINIMAS

3.1 Dėl lėšų skirtų darbo užmokesčiui panaudojimo

24. Audito metu nustatėme atvejų, kai įstaigose darbo santykiai įforminami netinkamai, neteisingai paskiriamas, apskaičiuojamas ir išmokamas darbo užmokestis. Lėšų dydžiu tai nėra reikšmingos sumos, tačiau pažeidimai rodo vidaus kontrolės priemonių šioje srityje trūkumus.
25. Nesivadovaujama Biudžetinių įstaigų įstatymo³⁴ nuostatomis, kai kurių įstaigų vadovai netvirtina įstaigos pareigybių sąrašo arba priima darbuotojus į pareigybę, kuri nepatvirtinta įstaigos pareigybių

²⁶ LR finansų ministro 2020-01-22 įsakymas Nr. 1K-8 „Dėl valdžios sektoriaus subjektų apskaitos duomenų teikimo finansų ministerijai ir skelbimo taisyklių patvirtinimo“.

²⁷ Radviliškio rajono savivaldybės tarybos sprendimai: 2021-08-26 Nr. T-550 „Dėl Radviliškio rajono savivaldybės 2021 metų biudžeto tikslinimo“ 2.3.3. p., 2021-11-25 Nr. T-601 „Dėl Radviliškio rajono savivaldybės 2021 metų biudžeto tikslinimo“ 5 p.

²⁸ LR vietos savivaldos įstatymas, 1994-07-07 Nr. I-533, 16 str. 2 d. 15 p., 6 d.

²⁹ LR biudžeto sandaros įstatymas, 1990-07-30 Nr. I-430, 26 str. 4 d. 2 p.

³⁰ Ten pat.

³¹ LR vietos savivaldos įstatymas, 1994-07-07 Nr. I-533, 16 str. 2 d. 15 p., 6 d.

³² Radviliškio rajono savivaldybės tarybos sprendimai: 2021-02-25 Nr. T-427, 2021-06-23 Nr. T-528, 2021-10-14 Nr. T-579, 2021-11-25 Nr. T-601 ir 2021-12-22 Nr. T-619.

³³ Radviliškio rajono savivaldybės tarybos 2018-06-21 sprendimas Nr. T-912 „Dėl Radviliškio rajono savivaldybės biudžetinių įstaigų pajamų kaupimo, įmokėjimo į savivaldybės biudžetą ir naudojimo tvarkos aprašo patvirtinimo“ 14 p.

³⁴ LR biudžetinių įstaigų įstatymas 1995-12-05 Nr. I-1113, 9 str. 2 d. 3 p., 4 p.

sąraše, nerengia konkurso pareigybei, kuriai LR darbo kodekso įgyvendinimo įstatymas³⁵ numato pretendento parinkimą tik konkurso būdu, arba netinkamai reglamentuojamas darbuotojų atleidimas.

Pavyzdys

- Pagalbos šeimai centro vadovas nepatvirtino biudžetinės įstaigos pareigybių sąrašo, taip neatlikdamas LR biudžetinių įstaigų įstatyme³⁶ nustatytų vadovo pareigų.
- L/D „Eglutė“ 2021 metais dirbo teisininkas, kurio pareigybė nėra patvirtinta įstaigos direktoriaus patvirtintame pareigybių sąraše³⁷.
- Pagalbos šeimai centro direktoriaus įsakymais³⁸ direktoriaus pavaduotojas ir teisininkas, bei L/D „Eglutė“ direktoriaus įsakymu³⁹ teisininkas skirti į pareigas be konkurso, kurioms pagal LR vyriausybės nutarimą⁴⁰ turėjo būti rengiamas konkursas.
- L/D „Eglutė“ direktoriaus įsakymu⁴¹ darbuotojas atleistas vadovo sprendime nenurodant sutarties nutraukimo pagrindo, nesivadovaujama LR darbo kodekso patvirtinimo, įsigaliojimo ir įgyvendinimo įstatymo⁴² nuostatomis.

26. L/D „Eglutė“ direktorius nustatė⁴³ be konkurso priimtam specialistui mokėti 2021 metų spalio mėnesio darbo užmokestį iš gyventojų paaugotų pagal Labdaros ir paramos įstatymo nuostatas 2 proc. (1,2 proc.) gyventojų pajamų mokesčio lėšų. Įstaigos vadovo patvirtintose paramos gavimo panaudojimo taisyklėse⁴⁴ nėra numatyta surinktas paramos lėšas naudoti darbo užmokesčio išmokoms. Įstaigos internetinėje svetainėje pateikta Labdaros ir paramos įstatymo⁴⁵ reikalavimų neatitinkanti, neįvardijant konkrečių gavėjų, informacija apie paramos panaudojimą „ugdytinių ugdymo(si) sąlygų gerinimui“. Tokia informacija klaidina darželio bendruomenę, neatskleidžia neleidžiamai panaudotos paramos fakto, neužtikrina lėšų panaudojimo skaidrumo bei netenkina įstatymo nuostatų.

27. Pagalbos šeimai centro, Palonų daugiafunkcio centro vadovai neatsižvelgė į darbo santykių teisinio reglamentavimo principus, kad darbo santykiai reglamentuojami vadovaujantis teisinio apibrėžtumo, teisėtų lūkesčių apsaugos, laisvės pasirinkti darbą ir teisingo apmokėjimo už darbą principais, įstaigose pareiginės algos koeficientų dydžiai patvirtinti atgaline data:

Pavyzdys

- Pagalbos šeimai centro direktoriaus 2021 m. vasario 1 d. ir 2021 m. liepos 16 d. įsakymais⁴⁶ nustatyti darbuotojų pareiginės algos pastoviosios dalies koeficientai nuo 2021 m. sausio 1 d. ir 2021 m. liepos 1 d. yra vėlesnės datos nei koeficientų paskyrimo data.
- Palonų daugiafunkcio centro direktoriaus įsakymu darbuotojams nuo 2021 m. rugsėjo 14 d. procentine dalimi padidintas pareiginės algos pastoviosios dalies koeficientas, tačiau skaičiuotas darbo užmokestis su padidintu pastoviosios dalies

³⁵ LR vyriausybės nutarimas, 2017-06-21 Nr. 496 „Dėl Lietuvos Respublikos darbo kodekso įgyvendinimo“ pareigybių, dėl kurių rengiamas konkursas, sąrašo 2.4.11 p.

³⁶ LR biudžetinių įstaigų įstatymas, 1995-12-05 Nr. I-1113, 9 str. 2 d. 4 p.

³⁷ Radviliškio lopšelis-darželis „Eglutė“ direktoriaus 2021-08-31 įsakymas Nr. B-67 „Dėl lopšelio-darželio „Eglutė“ darbuotojų pareigybių sąrašo 2021-2022 m. m. tvirtinimo“.

³⁸ Radviliškio pagalbos šeimai centro direktoriaus 2018-09-19 įsakymas Nr. P-58 „Dėl XX darbo sutarties keitimo“; 2019-03-15 Nr. P-21 „Dėl terminuotos nuotolinio darbo sutarties sudarymo“.

³⁹ Radviliškio lopšelio-darželio „Eglutė“ direktoriaus 2020-04-30 įsakymas Nr. K-49 (5.1) „Dėl darbo sutarties sudarymo su XX“.

⁴⁰ LR vyriausybės 2017-06-21 nutarimas Nr. 496 „Dėl Lietuvos Respublikos darbo kodekso įgyvendinimo“ pareigybių, dėl kurių rengiamas konkursas, sąrašo 2.4.11 p., 2.2 p.

⁴¹ Radviliškio lopšelio-darželio „Eglutė“ direktoriaus 2021-04-12 įsakymas Nr. K-52 (5.1) „Dėl XX darbo sutarties nutraukimo“.

⁴² LR darbo kodekso patvirtinimo, įsigaliojimo ir įgyvendinimo įstatymas, 2016-09-14 Nr. XII-2603, 65 str. 3 d.

⁴³ Radviliškio lopšelio-darželio „Eglutė“ direktoriaus 2021-10-26 įsakymas Nr. B-100(1.7) „Dėl XX darbo užmokesčio išmokėjimo“.

⁴⁴ Radviliškio lopšelio-darželio „Eglutė“ direktoriaus 2019-10-11 įsakymas Nr. B-65(1.7) „Radviliškio lopšelio-darželio dviejų procentų nuo pajamų mokesčio lėšų ir paramos gavimo panaudojimo taisyklių patvirtinimo“, taisyklių 4 p.

⁴⁵ LR labdaros ir paramos įstatymas, 1993-06-04 Nr. I-172, 11 str. 2 d.

⁴⁶ Radviliškio pagalbos šeimai centro direktoriaus įsakymai 2021-02-01 Nr. P-6 ir 2021-07-16 Nr. P-38.

koeficientu buvo nuo 2021 m. rugsėjo 1 d. Įstaigos vadovas raštu⁴⁷ Kontrolės ir audito tarnybai paaiškino: „Dėl žmogiškosios klaidos rašant įsakymą buvo suklysta data. Turėjo būti parašyta didinti [...] nuo 2021 m. rugsėjo 1 d“.

- Pagalbos šeimai centro darbuotojų susitarimas su darbdaviu dėl papildomo darbo įforminamas direktoriaus įsakymais⁴⁸ bei darbuotojų sutikimu ne iki papildomo darbo atlikimo, bet jį atlikus, neužtikrinama darbuotojo laisvė pasirinkti darbą bei apmokėjimą.

28. Nesivadovaujant LR valstybės ir savivaldybių įstaigų darbuotojų darbo apmokėjimo ir komisijų narių atlygio už darbą įstatymo⁴⁹ nuostatomis Viešosios bibliotekos direktoriaus įsakymais⁵⁰ patvirtinti „Pastoviosios dalies koef. (nepilnam etatui)“, kurie naudojami darbo užmokesčiui apskaičiuoti. Taikant tokį koeficientų nustatymo principą, klaidingai ne darbuotojo naudai apskaičiuojamas darbo užmokestis.
29. Paramos šeimai centro direktoriaus įsakymais⁵¹ D lygio darbuotojui (valytojai) nustatytas MMA darbo užmokestis, darbo sutartyje dviprasmiškai nurodytas 3,63 koef. ir MMA, faktiškai skaičiuojamas darbo užmokestis taikant 3,63 koef., kai LR Vyriausybės nutarime⁵² nustatyta minimali mėnesinė alga.
30. LR valstybės ir savivaldybių įstaigų darbuotojų darbo apmokėjimo ir komisijų narių atlygio už darbą įstatymas jau taikomas ketverius metus, tačiau kai kurių įstaigų vadovai vis dar skiria darbuotojams įstatymo nuostatomis nenumatytas išmokas – priedus, bandydami juos įteisinti patvirtintose kolektyvinėse sutartyse ar kitomis vidaus tvarkos taisyklėmis. Nepakankama vidaus kontrolė neužtikrina, kad skirti priemonių dydžiai ar jų suma, kartu su kintamąją darbo užmokesčio dalimi neviršytų teisės aktuose nustatytą apribojimą:

Pavyzdys

- Viešosios bibliotekos sudarytoje kolektyvinėje sutartyje⁵³ nustatyta, kad viena iš sudedamųjų darbo užmokesčio dalių yra priedai. Įstatymo⁵⁴ nuostatose numatyta, kad darbo užmokesčių sudaro pareiginė alga, priemokos, mokėjimas už darbą poilsio ir švenčių dienomis, nakties ir viršvalandinį darbą, budėjimą ir premijos. Priedas, kaip darbo užmokesčio sudedamoji dalis, nenumatytas galiojančiuose LR teisės aktuose.
- Viešosios bibliotekos direktoriaus įsakymais⁵⁵ paskirti priedai, kurie Darbuotojo uždarbio kortelės duomenimis priskaityti, kaip priemokos, viršija numatytą įstatymo⁵⁶ 30 procentų pareiginės algos pastoviosios dalies dydžio ribą. Paskirtų priedų suma 0,5 tūkst. Eur. Įstaigos vadovas rašte⁵⁷ paaiškino: „bibliotekos darbuotojai atsakingai ir kontaktiniu būdu dirbo pandemijos laikotarpiu, todėl motyvacijai skatinti buvo išmokėtos vienkartinės premijos, kurias neteisingai suformulavome įsakymuose, vietoje žodžio „vienkartinės premijas“ buvo įrašyta „vienkartinius priedus““. Įstaigos vadovas, kaip vienkartinės premijos paskyrimo vienkartinė biudžetinės įstaigos veiklai ypač svarbia užduotimi nurodo

⁴⁷ Radviliškio r. Palonų daugiafunkcio centro direktoriaus 2022-05-17 įsakymas Nr. S-7(21).

⁴⁸ Radviliškio pagalbos šeimai centro direktoriaus įsakymai 2021-04-28 Nr. P-20, 2021-04-28 Nr. P-19, 2021-04-28 Nr. P-21, 2021-04-28 Nr. P-22, 2021-05-24 Nr. P-27, 2021-05-27 Nr. P-28, 2021-07-15 Nr. P-37, 2021-10-22 Nr. P-44, 2021-10-22 Nr. P-45, 2021-11-04 Nr. P-49, 2021-11-30 Nr. P-52, 2021-12-17 Nr. P-53, 2021-02-03 Nr. P-6, 2021-01-11 Nr. P-3, 2021-01-11 Nr. P-2.

⁴⁹ LR valstybės ir savivaldybių įstaigų darbuotojų darbo apmokėjimo ir komisijų narių atlygio už darbą įstatymas, 2017-01-17 Nr. XIII-198, 5 str. 3 d.

⁵⁰ Radviliškio rajono savivaldybės viešosios bibliotekos direktoriaus įsakymai: 2021-01-07 Nr. 1 K (21)a ir 2021-03-01 Nr. 1 K (21), 40, 41-54, 56-60 ir 62-64 punktai.

⁵¹ Radviliškio pagalbos šeimai centro direktoriaus įsakymai 2021-07-16 Nr. P-38 ir 2021-02-01 Nr. P-6.

⁵² LR vyriausybės 2020-10-14 nutarimas Nr. 1114 „Dėl 2021 metais taikomo minimaliojo darbo užmokesčio“, 1 p.

⁵³ Radviliškio rajono savivaldybės viešosios bibliotekos kolektyvinė darbo sutartis, sudaryta 2020 m. spalio 12 d. 5 sk. 5.4. p.

⁵⁴ LR valstybės ir savivaldybių įstaigų darbuotojų darbo apmokėjimo ir komisijų narių atlygio už darbą įstatymas, 2017-01-17 Nr. XIII-198, 5 str. 1 d.

⁵⁵ Radviliškio rajono savivaldybės viešosios bibliotekos direktoriaus įsakymai: 2021-10-28 Nr. 43 K (21), 2021-10-28 Nr. 42 K (21), 2021-10-28 Nr. 41 K (21), 2021-10-18 Nr. 39 K (21) ir 2021-12-14 Nr. 95 K (21).

⁵⁶ LR valstybės ir savivaldybių įstaigų darbuotojų darbo apmokėjimo ir komisijų narių atlygio už darbą įstatymas, 2017-01-17 Nr. XIII-198, 10 str. 2 d.

⁵⁷ Radviliškio rajono savivaldybės viešoji biblioteka 2022-05-20 raštas Nr. S-(11.10)-71 „Dėl audito metu nustatytų dalykų“.

tęstinę veiklą: bendradarbiavimas su seniūnija ir kaimo bendruomene, viešųjų pirkimų organizavimas, papildoma projektinė veikla, už e. pavaldo kaupimo veiklą, už darbą su senjorų klubu „Beržė“, papildomą darbą po darbo valandų, nedarbo metu vykdant ir organizuojant renginius, suaugusiųjų mokymą ir švietimą.

- Pagalbos šeimai centro direktoriaus įsakymu⁵⁸ nuo 2018 m. balandžio mėn. darbuotojui paskirtas 30 proc. priedas už papildomai atliekamą sandėlininko funkciją ir išmokėtas kaip priemoka nesivadovaujant įstatymo⁵⁹ nuostatomis, kuriuose nurodyta, kad priemokos gali būti skiriamos ne ilgiau kaip iki kalendorinių metų pabaigos. Tam pačiam darbuotojui įstaigos direktoriaus įsakymais⁶⁰ skirtos papildomos priemokos už papildomų funkcijų atlikimą viršija 60 procentų įstatymu nustatytos pareiginės algos pastoviosios dalies dydį. Paskirtų priemokų suma viršijanti įstatymu nustatytą dydį yra 0,2 tūks. Eur.

31. Pasitaiko atvejų, kai projektiniai veiklai taikoma praktika už projektinį darbą darbuotojams skiriamos išmokėti projekto organizavimo lėšos neapibrėžiant tikslaus darbdavio įsipareigojimo sumokėti projekto vykdytojui konkretų sulygtą atlygį. Darbo kodekse⁶¹ numatyta, kad susitarimui dėl papildomo projektinio darbo *mutatis mutandis* taikomi kodekso 89 str. nustatyti projektinio darbo sutarties ypatumai, vienas iš jų darbdavys įsipareigoja už tai sumokėti sulygtą atlyginimą.

Pavyzdys

- Viešosios bibliotekos direktoriaus įsakymais⁶² nurodoma darbuotojams išmokėti „projekto administravimo lėšas“, kurios teisės aktuose nėra numatomos, kaip darbo užmokesčio sudedamoji dalis. Darbuotojų darbo apmokėjimo žiniaraščiuose administravimo lėšos nurodomos kaip priemokos už darbą su projektais ir priskaičiuojamos mažesne suma nei nurodytos įsakymuose. Darbdavys įsakymuose neišskyrė sulygto atlygio ir darbdavio socialinio draudimo įmokos dydžių.

32. Atlygio už darbą įstatymas⁶³ apibrėžia vienkartinės premijos skyrimo tvarką. Tačiau vis dar įstaigų vadovai įsakymuose nenurodo kokią konkrečią biudžetinės įstaigos veiklai ypač svarbią užduotį yra atlikęs skatinamasis darbuotojas. Įstaigų darbuotojų premijavimo tvarkose aiškiai neapibrėžiama, kas yra laikoma svarbiomis užduotimis, nenustatomi minimalūs ir maksimalūs premijų dydžiai. Tvarkose aiškiai neapibrėžti priemokų skyrimo kriterijai, nenurodoma kas yra laikoma papildomu darbo krūviu kai atliekamos funkcijos, kurios nenumatytos pareigybės aprašyme, nesudarant susitarimo dėl papildomo darbo pagal DK 35 str. nuostatas ir neviršijant darbuotojui nustatytos darbo laiko normos. Tokios darbo apmokėjimo ir darbuotojų skatinimo tvarkos neužtikrina biudžeto lėšų panaudojimo skaidrumo.

Pavyzdys

- L/D „Eglutė“ direktorius įsakymu⁶⁴ darbuotojui skyrė šimto procentų pareiginės algos pastoviosios dalies didžio premiją nenurodant konkrečių svarbių (skubių) papildomų užduočių.
- L/D „Eglutė“ direktorius įsakymu⁶⁵ skyrė 30 procentų darbo užmokesčio pastoviosios dalies priemoką, tačiau nenurodė aiškių priemokos skyrimo kriterijų.

⁵⁸ Radviliškio pagalbos šeimai centro direktoriaus 2018-03-29 įsakymas Nr. P-18 „Dėl XX darbo sutarties keitimo“.

⁵⁹ LR valstybės ir savivaldybių įstaigų darbuotojų darbo apmokėjimo ir komisijų narių atlygio už darbą įstatymas, 2017-01-17 Nr. XIII-198, 10 str.

⁶⁰ Radviliškio pagalbos šeimai centro direktoriaus įsakymai: 2021-01-11 Nr. P-3, 2021-08-02 Nr. P-39, 2021-08-30 Nr. P-43.

⁶¹ LR darbo kodekso patvirtinimo, įsigaliojimo ir įgyvendinimo įstatymas 2016-09-14 Nr. XII-2603, 35 str. 1 d.

⁶² Radviliškio rajono savivaldybės viešosios bibliotekos direktoriaus įsakymai 2021-09-14 Nr. 25 K (21), 2021-11-17 Nr. 63 K (21), 2021-07-16 Nr. 7 K (21), 2021-08-31 Nr. 13 K (21), 2021-11-11 Nr. 61 K (21), 2021-11-11 Nr. 62 K (21).

⁶³ LR valstybės ir savivaldybių įstaigų darbuotojų darbo apmokėjimo ir komisijų narių atlygio už darbą įstatymas, 2017-01-17 Nr. XIII-198, 12 str.

⁶⁴ Radviliškio lopšelis-darželis „Eglutė“ direktoriaus 2021-05-28 įsakymas Nr. B-56 (1.7) „Dėl XX 100% premijos“.

⁶⁵ Radviliškio lopšelis-darželis „Eglutė“ direktoriaus 2021-09-27 įsakymas Nr. B-78 (1.7) „Dėl XX 30% priemokos“.

33. Nustatyti atvejai, kai darbuotojams darbo užmokestis priskaičiuotas klaidingai. Audito metu klaidos ištaisytos, darbo užmokesčio permoka gražinta.

Pavyzdys

- Vaižganto progimnazijos direktoriaus įsakymu⁶⁶ paskirta 50 proc. pareiginės algos dydžio premija pedagogui už 0,495 etatą, tačiau darbo užmokesčio apskaičiavimo momentu premijai apskaičiuoti taikytas 0,5 etato dydis.
- L/D „Žvaigždutė“ direktoriaus įsakymu⁶⁷ darbuotojui dirbančiam 1,25 etato skirta 20 proc. priemoka už papildomų darbų atlikimą, tačiau apskaičiuojant priemoką buvo taikytas 1 etato dydis, todėl darbuotojui priskaityta 0,1 tūkst. Eur mažesnė darbo užmokesčio suma.
- L/D „Žvaigždutė“ direktoriaus įsakymu⁶⁸ skirta 10 proc. pareiginės algos pastoviosios dalies dydžio priemoka 0,2 tūkst. Eur už atliktus papildomus darbus darbuotojui nebuvo priskaityta ir išmokėta.

3.2 Dėl turto valdymo

34. Nesivadovaujant LR vietos savivaldos įstatymo⁶⁹ bei LR valstybės ir savivaldybių turto valdymo, naudojimo ir disponavimo įstatymo⁷⁰ nuostatomis, Savivaldybės administracija be Savivaldybės tarybos sprendimo patikėjimo teise valdyti dovanotą turtą⁷¹, jį naudoja, eksploatuoja bei įtraukė į apskaitos registrą.

35. Savivaldybės administracijos atsakingi asmenys neatsižvelgė į Savivaldybės tarybos sprendimo⁷² nuostatas ir neužtikrino, kad viešajame registre panaudos gavėjas laiku įregistruotų panaudos sutartį bei pareikalautų iš panaudos gavėjo Nekilnojamojo turto registro centrinio duomenų banko išrašo kopijos, kurią numatyta saugoti kartu su Savivaldybės turto panaudos sutartimi, bei nesukontroliavo, ar panaudos gavėjas kreipėsi į Nacionalinę žemės tarnybą prie Žemės ūkio ministerijos dėl žemės sklypo, priskirto panaudos pagrindais nekilnojamojam turtui, nuomos (ar panaudos) sutarties sudarymo:

Pavyzdys

- Nuo 2021 m. rugpjūčio mėnesio nepakeisti Nekilnojamojo turto registre duomenys apie Šeduvos aerodromo teritorijoje esančių 14 pastatų⁷³ perdavimą Šiaulių aeroklubui panaudos pagrindais⁷⁴, nėra duomenų apie žemės sklypo (4400-1514-4735) naudojimo teisinį pagrindą.

3.3 Dėl inventorizacijos atlikimo ir įforminimo

36. Vadovaudamiesi teisės aktais, viešojo sektoriaus subjektai apskaitos duomenis turi pagrįsti turto ir įsipareigojimų inventorizavimo duomenimis⁷⁵. Inventorizacija turi būti atlikta laiku, išsaugoti

⁶⁶ Radviliškio Vaižganto progimnazijos direktoriaus 2021-12-21 įsakymas Nr. P-73 (2.1) „Dėl darbuotojų, kurių darbas yra apmokamas iš AP lėšų, premijavimo už 2021 metų darbą“ 1.5 p.

⁶⁷ Radviliškio lopšelio-darželio „Žvaigždutė“ direktoriaus 2021-11-24 įsakymas Nr. P-34 (5.1) „Dėl papildomų darbų atlikimo ir priemokos skyrimo“, sąrašo 2 Nr.

⁶⁸ Radviliškio lopšelio-darželio „Žvaigždutė“ direktoriaus 2021-08-20 įsakymas Nr. P-19.1 (5.1) „Dėl papildomų darbų atlikimo ir priemokos skyrimo“.

⁶⁹ LR vietos savivaldos įstatymas, 1994-07-07 Nr. I-533, 16 str. 2 d. 26 p.

⁷⁰ LR valstybės ir savivaldybių turto valdymo, naudojimo ir disponavimo įstatymas, 2014-03-25 Nr. XII-802, 12 str. 2 p.

⁷¹ Inv. Nr. CA-00003348.

⁷² Radviliškio rajono savivaldybės tarybos 2019-09-26 sprendimas Nr. T-101 „Dėl Radviliškio rajono savivaldybės turto perdavimo panaudos pagrindais laikinai neatlygintinai valdyti ir naudotis tvarkos aprašo patvirtinimo“, aprašo 21.2 pap., 21.3 pap.

⁷³ 7197-3026-1017, 7198-3026-1028, 7197-3026-1039, 7197-3026-1048, 7197-3026-1050, 7197-3026-1060, 7197-3026-1071, 7197-3026-1082, 7197-3026-1093, 7197-3026-1106, 7197-3026-1117, 7197-3026-1128, 7197-3026-1139, 7197-3026-1140.

⁷⁴ Radviliškio rajono savivaldybės tarybos 2021-08-26 sprendimas Nr. T-560 „Dėl savivaldybės turto perdavimo panaudos pagrindais“.

⁷⁵ LR viešojo sektoriaus atskaitomybės įstatymas, 2007-06-26 Nr. X-1212, 19 str. 9 p.

inventorizavimo duomenys, apskaitoje užregistruoti teisingi jos rezultatai, turto perteklius ir neišieškoti trūkumai. Trys audituotos įstaigos⁷⁶ neužtikrino tinkamos vidaus kontrolės, kad apskaitos registru duomenys būtų pagrįsti faktiniais turto ir įsipareigojimų likučiais.

37. Dvi audituotos įstaigos⁷⁷ inventorizaciją atliko ne laiku, nesivadovaujant Inventorizacijos taisyklių⁷⁸ nuostatomis, kad finansinio turto ir finansinių įsipareigojimų inventorizacija atliekama ne anksčiau kaip ataskaitinių metų lapkričio 30 d.
38. Savivaldybės administracijos inventorizacijos komisija⁷⁹ neatsižvelgė į kadastrinių matavimų metu pasikeitusius 39 kelių ir 249 gatvių duomenis ir neatliko tinkamai kelių (gatvių) inventorizacijos. 2021 m. gruodžio 31 dienai nustatytas apie 17,650 km kelių (gatvių) ilgio skirtumas.
39. Dviejų audituotų įstaigų⁸⁰ vadovo įsakymais netinkamai įformintas sprendimas dėl inventorizacijos atlikimo.

Pavyzdys

- Radviliškio rajono savivaldybės viešosios bibliotekos direktorius įsakymu⁸¹ sudarė inventorizacijos komisiją, nesivadovaudamas Inventorizacijos taisyklių⁸² nuostatomis savo sprendime nenurodė kokios dienos būklei laiku ir tinkamai atlikti inventorizaciją bei inventorizacijos atlikimo pradžios ir pabaigos datų.
- Radviliškio dailės mokyklos direktoriaus įsakyme⁸³ nurodyta atlikti debitorinio ir kreditorinio įsiskolinimo inventorizacijos datos nėra aiškios, dviprasmiškos.

40. Savivaldybės ilgalaikis turtas, kurio vieneto likutinė vertė yra mažesnė nei 15 tūkst. Eur, iš apskaitos nurašytas be Savivaldybės administracijos direktoriaus įsakymo. Savivaldybės administracijos Komisija nesivadovavo LR vyriausybės turto nurašymo tvarkos aprašo nuostatomis ir nurašė Savivaldybės 20,6 tūkst. Eur vertės turto vienetai bei 46 nusidėvėjusius turto vienetus, vadovaudamiesi Savivaldybės administracijos direktoriaus įsakymu⁸⁴, kuriame įstaigos vadovas pripažino minėtą turtą netinkamu (negalimu) naudoti, ir nurodė jį likviduoti. Audito metu nurašytas 20,6 tūkst. Eur vertės turtas buhalterinės apskaitos registruose atstatytas.

3.4 Dėl viešųjų pirkimų organizavimo tvarkos

41. Siekiant, kad perkančioji organizacija įsigytų reikalingų prekių, paslaugų ar darbų ir racionaliai naudotų tam skirtas lėšas, perkančiosios organizacijos vadovas turi sukurti efektyvią, pagal poreikius tobulinamą pirkimų organizavimo ir vidaus kontrolės sistemą, kuri apimtų visą pirkimų procesą. Šiuo metu viešuosius pirkimus reglamentuojantys teisės aktai tiesiogiai nenustato įpareigojimo nustatyti pirkimų organizavimo ir vidaus kontrolės mechanizmus, tačiau pareigą sukurti vidaus kontrolės sistemą, užtikrinančią teisės aktų reikalavimų laikymąsi, tinkamą turto valdymą bei

⁷⁶ Radviliškio rajono Kutiškių daugiafunkcis centras, Radviliškio rajono savivaldybės pagalbos šeimai centras, Radviliškio rajono priešgaisrinės saugos tarnyba.

⁷⁷ Radviliškio rajono Palonų daugiafunkcis centras, Radviliškio rajono savivaldybės viešoji biblioteka.

⁷⁸ LR Vyriausybės 199-06-03 nutarimas Nr. 709 „Dėl inventorizacijos taisyklių patvirtinimo“ 8.4. p.

⁷⁹ Radviliškio rajono savivaldybės administracijos direktoriaus 2021-11-26 įsakymas Nr. A-1180-(8.2) „Dėl Radviliškio rajono savivaldybės administracijoje apskaitomo turto inventorizacijos“ 1.2.14 pap.

⁸⁰ Radviliškio dailės mokykla, Radviliškio rajono savivaldybės viešoji biblioteka.

⁸¹ Radviliškio rajono savivaldybės viešosios bibliotekos direktoriaus 2021-10-19 įsakymas Nr. 13 B (21) „Dėl komisijos sudarymo inventorizacijai atlikti“.

⁸² LR Vyriausybės 199-06-03 nutarimas Nr. 709 „Dėl inventorizacijos taisyklių patvirtinimo“ 13.2. ir 13.3. p.

⁸³ Radviliškio dailės mokyklos direktoriaus 2021-11-29 įsakymas Nr. V-62 „Dėl turto metinės inventorizacijos atlikimo“ 1 d. 2 p., 3 d. 2 p.

⁸⁴ Savivaldybės administracijos direktoriaus 2021-07-30 įsakymas Nr. A-764(8.2) „Dėl savivaldybės administracijos patikėjimo teise valdymo savivaldybės turto pripažinimo nereikalingu ar netinkamu (negalimu) naudoti ir jo tolimesnio panaudojimo“.

ekonomiškumo, efektyvumo ir rezultatyvumo principais grindžiamos veiklos vykdymą, numato Vidaus kontrolės ir vidaus audito įstatymas⁸⁵. Pirkimų organizavimo tvarką perkančioji organizacija turi nusistatyti vidaus dokumentuose⁸⁶. Septynių audituotų įstaigų⁸⁷ vidaus dokumentai dėl pirkimų organizavimo tvarkos tobulintini, atsižvelgiant į rekomenduojamas Viešųjų pirkimų tarnybos pirkimų organizavimo ir vidaus kontrolės gaires⁸⁸, kurių tikslas padėti sukurti ar patbulinti jau esančią viešųjų pirkimų organizavimo ir vidaus kontrolės sistemą.

4. KITI PASTEBĖJIMAI

4.1 Vidaus kontrolės priemonių trūkumas

42. Savivaldybės tarybos priimtas sprendimas⁸⁹ prisidėti prie Vietos veiklos grupės „Radviliškio lyderis“ 20 proc. tinkamų finansuoti projektų išlaidų, kai vietos projektas ne pelno, socialinio ir/arba bendruomeninio verslo pobūdžio arba 5 proc. tinkamų finansuoti projektų išlaidų, kai nepelno vietos projektas susijęs su investicijomis į žmogiškąjį kapitalą ir jo galutinis rezultatas pats savaime nėra materialusis turtas, ir/arba prisidėti vykdant bendruomeninio verslo projektus ir kompensuoti šių projektų pridėtinės vertės mokestį (21 proc.). Tačiau Savivaldybės taryba nėra pasitvirtinusi prisidėjimo prie bendruomeninio verslo projektų tvarkos. Netinkama vidinė kontrolė sudarė sąlygas, kad proceso eigoje prisidėjimo sutartinės sąvokos (tinkamos finansuoti projekto išlaidos) traktuojamos skirtingai.

Pavyzdys

- Prisidėjimo prie vietos projekto Radviliškio rajono savivaldybės nevyriausybinės organizacijos pagal Vietos veiklos grupės „Radviliškio lyderis“ Vietos veiklos strategiją Jungtinės veiklos sutartyje⁹⁰ vartojama sąvoka „tinkamos finansuoti vietos projekto išlaidos“ yra neaiški ir tiksliai neapibrėžta, sutarties vykdymo momentu skirtingai traktuojama nei Nacionalinės mokėjimų agentūros, Vietos veiklos grupės „Radviliškio lyderis ir projekto vykdytojo Linkaičių bendruomenės sudarytoje vietos projekto vykdymo sutartyje⁹¹.

43. Socialinės reabilitacijos paslaugų neįgaliesiems bendruomenėje projektų atrankos konkurso organizavimo nuostatuose⁹² numatyta, kas Savivaldybės administracija projektų vykdymo laikotarpiu projektams finansuoti gali skirti papildomų savivaldybės biudžeto lėšų. Tačiau Savivaldybė nėra pasitvirtinusi papildomų savivaldybės biudžeto lėšų skyrimo tvarkos ir prie projektų papildomomis lėšomis neprisideda.

⁸⁵ LR vidaus kontrolės ir vidaus audito įstatymas, 2002-12-10 Nr. IX-1253.

⁸⁶ Viešųjų pirkimų tarnybos direktoriaus 2017-06-18 įsakymas Nr. 1s-97 „Dėl mažos vertės pirkimų tvarkos aprašo patvirtinimo“, patvirtinto aprašo 15 p.

⁸⁷ Radviliškio lopšelis-darželis „Eglutė“, Radviliškio r. Palonų daugiafunkcis centras, Radviliškio dailės mokykla, Radviliškio rajono priešgaisrinės saugos tarnyba, Radviliškio Vaižganto progimnazija, Radviliškio rajono savivaldybės pagalbos šeimai centras, Radviliškio r. Kutiškių daugiafunkcis centras.

⁸⁸ Prieiga per internetą: <https://vpt.lrv.lt/lt/naujienos/parengtos-gaires-pirkimu-organizavimas-ir-vidaus-kontrolė>.

⁸⁹ Radviliškio rajono savivaldybės tarybos 2017-11-23 sprendimas Nr. T-706 „Dėl prisidėjimo pinigėmis lėšomis prie projektų, įgyvendinamų pagal vietos veiklos grupės „Radviliškio lyderis“ vietos plėtros strategiją“ (su vėlesniais pakeitimais).

⁹⁰ Jungtinės veiklos 2020-04-10 sutartis Nr. SUT-2020-266 12 p.

⁹¹ Vietos projekto vykdymo sutartis 2020-09-03 Nr. RADV_LEADER-6B-JIK-15-1-2020/42VS-PV-20-1-02727-PR001, 2.2.1 pap.; 2.2.3 pap.

⁹² LR socialinės apsaugos ir darbo ministro 2020-09-30 įsakymas Nr. A1-906 „Dėl socialinės reabilitacijos paslaugų neįgaliesiems bendruomenėje 2021 metų projektų atrankos konkurso organizavimo nuostatų patvirtinimo“, 89 p.

REKOMENDACIJŲ ĮGYVENDINIMO PLANAS

Atsižvelgiant į ataskaitoje nurodytus dalykus rekomenduojame:

Eil. Nr.	Rekomendacija	Veiksmas/ Priemonės/ Komentarai	Rekomendacijos įgyvendinimo terminas (data)*	Subjektas kuriam teikta rekomendacija
1.	Siekiant tikslios ir teisingos turto nusidėvėjimo sąnaudų apskaitos, įdiegti vidaus kontrolės priemones, kad būtų peržiūrėtas renovuoto ar rekonstruoto turto naudingo tarnavimo laikas.	Paruošti administracijos direktorės įsakymu vidaus kontrolės priemonės	2022-12-31	Savivaldybės administracija
2.	Siekiant, kad sutartiniai panaudos gavėjo išpareigojimai būtų vykdomi, išsiaiškinti vidaus kontrolės trūkumus ir juos pašalinti.	Pašalinti trūkumus	2022-11-30	Savivaldybės administracija
3.	Numatyti vidaus kontrolės priemones siekiant, kad ilgalaikio materialaus turto kūrimas apskaitoje būtų atvaizduotas laikantis pastovumo principo.	Laikytis pastovumo principo. Įvertinti vidaus kontrolės priemonių parengimo galimybes.	Nuolat. Iki 2022-11-30	Savivaldybės administracija
4.	Siekiant, kad būtų užtikrintos Savivaldybės tarybos turto savininko teisės, pateikti Savivaldybės tarybai sprendimo projektą dėl „Žvejų g. aplinkkelis Šeduva“ patikėjimo valdyti, naudoti disponuoti..	Parengti Savivaldybės tarybos sprendimą dėl Radviliškio rajono savivaldybei nuosavybės teise priklausančio Žvejų g. aplinkkelio Šeduvos m. sen. perdavimo Savivaldybės administracijai valdyti, naudoti ir disponuoti patikėjimo teise	2023-12-31	Savivaldybės administracija
5.	Siekiant pateikti ilgalaikio materialiojo turto duomenų kortelėje visą aktualią informaciją apie apskaitomą ilgalaikį turtą, papildyti jų duomenis kortelėje, nurodant Kelių (gatvių) unikalius numerius.	Papildyti ilgalaikio turto kortelių informaciją	2022-06-30	Savivaldybės administracija
6.	Siekiant parodyti tikrą ir teisingą informaciją apie Savivaldybės kelius (gatves), atsižvelgiant į kelių ir gatvių kadastrinių matavimų duomenis bei teisinę registraciją, etapais patikslinti Savivaldybės kelių (gatvių) sąrašą bei patikslinti kelių (gatvių) įsigijimo savikainą.	Kelių (gatvių) sąrašą nuspręsta tvirtinti, kai bus atlikti visų kelių ir gatvių kadastriniai matavimai. Pabaigus visų Savivaldybės kelių (gatvių) kadastrinius matavimus, siekiant parodyti tikrą ir teisingą turto (vietinės reikšmės kelių ir gatvių) vertę, planuojame, patikslinti ilgalaikio turto – kelių (gatvių) – įsigijimo savikainą.	Pagal kadastrinių matavimų planą	Savivaldybės administracija
7.	Užbaigus infrastruktūros remonto darbus apskaityti vadovaujantis VSAFAS nuostatomis.	Užbaigtus infrastruktūros remonto darbus apskaityti pagal VSAFAS reikalavimus.	Nuolat nuo 2022-01-01	Savivaldybės administracija
8.	Siekiant nustatyti tikrą ir teisingą informaciją apie ilgalaikį materialųjį turtą, numatyti vidaus kontrolės priemones, kad metinės inventorizacijos komisijos nariai laiku pateiktų informaciją apie nustatytą inventorizuojamo turto nuvertėjimą	Atliekant metinę Savivaldybės administracijos turto inventorizaciją, įpareigosime Savivaldybės administracijos Investicijų ir turto valdymo skyriaus apskaitomų nebaigtos statybos inventorizacijos komisiją, vadovaujantis 22-ojo VSAFAS „Turto nuvertėjimas“ II dalies 12 punkto reikalavimais peržiūrėti nebaigtos	Nuolat nuo 2022-11-30, vykdamet metinę inventorizaciją	Savivaldybės administracija VšĮ Radviliškio ligoninė

		statybos objektų sąrašą, įvertinant ar statybos darbai yra laikinai atidedami, ar išlieka ketinimai ir yra patvirtinti planai tęsti darbus, ar statybos darbų nenumatoma baigti, įvertinti galimus nebaigtos statybos objektų nuvertėjimo požymius. Paskaičiuoti IT, kurio inv. Nr.1250168E nuvertėjimą metinės inventorizacijos metu.	2022 m. IV ketvirtis *	
9.	Siekiant, kas ilgalaikis materialus turtas būtų valdomas teisėtai ir teisingai, numatyti vidaus kontrolės priemonės, kad ilgalaikis materialus turtas nebūtų nurašomas be sprendimo teisę turinčio subjekto leidimo.	Numatyti vidaus kontrolės priemonės, kad ilgalaikis materialus turtas nebūtų nurašomas be sprendimo teisę turinčio subjekto leidimo.	2023 m. I ketvirtis	Savivaldybės administracija
10.	Siekiant parodyti tikrą ir teisingą informaciją apie Savivaldybės biologinį turtą, užregistruoti želdynų inventorizacijos rezultatus apskaitoje, inventorizuoti ir užregistruoti apskaitoje vis dar neinventorizuotus želdynų plotus.	Želdynų inventorizacijos rezultatus apskaitoje užregistruoti administracijos direktorės įsakymu.	Iki 2022-12-31	Savivaldybės administracija
11.	Siekiant, kad Savivaldybės biudžeto tvirtinimas ir naudojimas neprieštarautų teisės aktų reikalavimams, numatyti vidaus kontrolės priemonės dėl darbo užmokesčio skirtų asignavimų patvirtinimo atskirai nuo darbdavio socialinio draudimo įmokų.	Finansų skyriaus viduje pradėta vykdyti vidaus kontrolė dėl darbo užmokesčio skirtų asignavimų patvirtinimo atskirai nuo darbdavio socialinio draudimo įmokų.	Nuolat nuo 2022-01-01	Savivaldybės administracija
12.	Siekiant, kad visos įstaigos uždirbtos pajamos būtų laiku pervesto į savivaldybės biudžetą ir panaudotos laiku, numatyti kontrolės priemonės užtikrinančias Savivaldybės tarybos nustatytos tvarkos vykdymą.	Tarybos 2022-06-23 sprendimu, įstaigos uždirbtų pajamų likutis pervedamas į savivaldybės biudžetą. Įstaigos uždirbtos pajamos pervedamos vadovaujantis 2022-05-26 Tarybos sprendimu Nr. T-737	2022 m. III ketvirtis Nuo 2022-06-01	Savivaldybės administracija
13.	Siekiant skaidraus įstaigos personalo valdymo, patvirtinti įstaigos pareigybių sąrašą.	Patvirtinta direktorės įsakymu.	2022-05-31 Nr. V-96 *	Radviliškio pagalbos šeimai centras
14.	Siekiant skaidriai ir tinkamai panaudoti gyventojų skirtą GPM dalies paramą, viešai paskelbti išsamią ir detalią jos 2021 metų panaudojimo ataskaitą.	Paskelbti interneto puslapyje https://ldeglute.lt	2022-07-15 *	Radviliškio lopšelis-darželis „Eglutė“
15.	Siekiant, kad darbo apmokėjimo sistema atitiktų keliamus teisės aktų reikalavimus, patikslinti įstaigos kolektyvinę sutartį.	Kolektyvinės sutarties atnaujinimas	2022-12-01 *	Radviliškio viešoji biblioteka
16.	Siekiant, kad būtų reglamentuotas darbo apmokėjimas projektinėje veikloje, patvirtinti darbo apmokėjimo tvarką projektinėje veikloje dalyvaujantiems darbuotojams	Patvirtinti naują darbo apmokėjimo tvarką projektinėje veikloje dalyvaujantiems darbuotojams	2022-12-01 *	Radviliškio viešoji biblioteka

17.	Siekiant, kad darbo užmokestis būtų mokamas teisėtai ir teisingai, naujai nustatyti darbo užmokestį D lygio darbuotojams.	Nustatytas darbo užmokestis D lygio darbuotojui	Nuo 2022-05-01 *	Radviliškio pagalbos šeimai centras
18.	Grąžinti į Savivaldybės biudžetą darbuotojams klaidingai apskaičiuotą ir išmokėtą darbo užmokesčio dalį.	Klaidingai darbuotojams apskaičiuota darbo užmokesčio dalis bus grąžinta per 2022 metų birželio mėnesio darbo užmokesčio priskaitymus	2022-06-30 *	Radviliškio pagalbos šeimai centras
19.	Siekiant, kad biudžeto lėšos būtų naudojamos skaidriai, patvirtinti prisidėjimo prie bendruomeninio verslo projektų ir PVM kompensavimo organizavimo tvarką savivaldybėje.	prisidėjimo prie bendruomeninio verslo projektų ir PVM kompensavimo organizavimo tvarka vietos projektams bus tvirtinama Radviliškio rajono savivaldybės taryboje	2022-09-25	Savivaldybės administracija
20.	Konsoliduotų finansinių ataskaitų rinkinio aiškinamajame rašte teikti visą teisės aktais numatytą informaciją.	Grąžinti savivaldybės subjektams papildyti finansinių ataskaitų rinkinio aiškinamuosius raštus, jeigu juose nepateikta visa privaloma informacija.	Nuolat nuo 2023-03-01	Savivaldybės administracija Konsoliduotų finansinių ataskaitų subjektai

* priemonės ir terminus rekomendacijoms įgyvendinti pateikė subjektai.

Savivaldybės kontrolierė

Giedrė Sinkevičienė

Savivaldybės kontrolieriaus pavaduotoja

Rasa Baublienė

Finansinio audito ataskaitos
„Apie Radviliškio rajono savivaldybės
2021 metų konsoliduotųjų finansinių ir
biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinius
bei Savivaldybės biudžeto ir turto
naudojimą“
1 priedas

Santrumpos ir sąvokos

VSAFAS – viešojo sektoriaus apskaitos ir finansinės atskaitomybės standartai.

BĮ – Biudžetinė įstaiga.

UAB – Uždaroji akcinė bendrovė.

VšĮ – Viešoji įstaiga.

LR – Lietuvos Respublika.

VSAKIS – Viešojo sektoriaus apskaitos ir ataskaitų konsolidavimo informacinė sistema.

VSS – Viešojo sektoriaus subjektai.

Finansinio audito ataskaitos
 „Apie Radviliškio rajono savivaldybės
 2021 metų konsoliduotųjų finansinių ir
 biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinius
 bei Savivaldybės biudžeto ir turto
 naudojimą“
 2 priedas

Audito apimtis ir metodai

Audito tikslas:

- įvertinti Radviliškio rajono savivaldybės 2021 metų konsoliduotųjų finansinių ataskaitų rinkinio, biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinio ir savivaldybės lėšų ir turto valdymo, naudojimo, disponavimo jais teisėtumo ir jų naudojimo įstatymų nustatytiems tikslams duomenų tikrumą bei teisingumą ir pareikšti nepriklausomą nuomonę.

Auditas atliktas:

- pagal tarptautinius aukščiausiųjų audito institucijų standartus⁹³;
 - siekiant gauti pakankamą užtikrinimą, kad konsoliduotose finansinėse ir biudžeto vykdymo ataskaitose nėra reikšmingų iškraipymų ir jos parengtos pagal teisės aktų reikalavimus, o savivaldybės lėšos ir turtas valdomas, naudojamas ir disponuojama jais teisėtai. Visiškas užtikrinimas neįmanomas dėl įgimtų audito ir vidaus kontrolės apribojimų bei to fakto, kad netikrinome visų (100 proc.) ūkinių operacijų, ūkinių įvykių ir sudarytų sandorių.

Audito metu atlikta išsami rizikos analizė, apskaitos ir vidaus kontrolės sistemų tyrimas, audito procedūros atliktos svarbiausiose audito srityse, atrinkus audito pavyzdžius, kurie geriausiai reprezentavo visumą.

Siekdami gauti pakankamą užtikrinimą, kad Savivaldybės konsoliduotųjų finansinių ataskaitų rinkinyje ir konsoliduotųjų biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinyje nėra reikšmingų iškraipymų, Savivaldybės lėšos ir turtas valdomi naudojami teisėtai, atsirinkome subjektus (žr. 3 priedas), kuriuose atlikome audito procedūras reikšmingose ir rizikingose srityse.

Audito apimtis ir metodai	
Audito apimtis	
Audituotos konsoliduotos finansinės ir biudžeto vykdymo ataskaitos	Savivaldybės konsoliduotųjų finansinių ataskaitų rinkinys: konsoliduotoji finansinės būklės ataskaita, konsoliduotoji veiklos rezultatų ataskaita, konsoliduotoji pinigų srautų ataskaita, konsoliduotoji grynojo turto pokyčių ataskaita, konsoliduotųjų finansinių ataskaitų aiškinamasis raštas, parengti pagal 2021-12-31 duomenis. Savivaldybės biudžeto vykdymo ataskaitos: Savivaldybės biudžeto pajamų ir išlaidų plano vykdymo (forma Nr. 1–sav. metinė), Savivaldybės biudžeto išlaidų sąmatos vykdymo (forma Nr. 2–sav. metinė), Savivaldybės biudžeto vykdymo ataskaitų aiškinamasis raštas.
2021 metų pradžios ir pabaigos turto ir atitinkamai finansavimo sumų, įsipareigojimų ir grynojo turto likučiai	Metų pradžioje turto ir atitinkamai finansavimo sumų, įsipareigojimų ir grynojo turto likutis buvo 111 821,5 tūkst. Eur, pabaigoje – 116 018,9 tūkst. Eur.
2021 m. gautos pajamos ir patirtos išlaidos bei sąnaudos.	Siekiant parengti Savivaldybės biudžetą programiniu principu, Savivaldybės taryba patvirtino Radviliškio rajono savivaldybės ilgalaikį 2021-2030 metų strateginį plėtros

⁹³ Tarptautinės buhalterijų federacijos Tarptautinių audito ir užtikrinimo standartų valdybos išleisti Tarptautiniai audito standartai (Lietuvos audito rūmų išversti į lietuvių kalbą, <http://www/new/page.php?326>).

	<p>planą⁹⁴, Radviliškio rajono savivaldybės 2022-2024 metų strateginį veiklos planą⁹⁵ ir 6 strategines programas.</p> <p>Pagrindinės veiklos pajamos 75 918,8 tūkst. Eur, pagrindinės veiklos sąnaudos 74 542,4 tūkst. Eur. Pagrindinės veiklos rezultatas yra teigiamas – pajamų 1 376,4 tūkst. Eur gauta daugiau, nei turėtų sąnaudų.</p> <p>Kitos veiklos rezultatas neigiamas – 77,1 tūkst. Eur.</p> <p>Savivaldybės biudžetas gavo 50 565,5 tūkst. Eur pajamų, turėjo biudžeto pajamų likutį iš praėjusių metų 4 915,6 tūkst. Eur, paėmė 619,4 tūkst. Eur paskolą.</p> <p>Panaudota 50 492,9 tūkst. Eur asignavimų.</p>
Savivaldybės biudžeto asignavimų suma, kurią 2021 metais valdė asignavimų valdytojai	Savivaldybės patvirtinta asignavimų suma metų pradžioje 47 301,3 tūkst. Eur. Biudžetinių metų eigoje Savivaldybės biudžetas tarybos sprendimais buvo tikslintas 7 kartus.
Veikusios pavaldžios kontroliuojamos ir konsoliduojamos įstaigos	Savivaldybės konsoliduotųjų finansinių ataskaitų rinkinį įtraukta 41 subjektų finansinių ataskaitų rinkiniai. Į šį ataskaitų rinkinį yra įtrauktos savivaldybės kontroliuojamų viešojo sektoriaus subjektų finansinės ataskaitos už 2021 metus: 35 biudžetinių įstaigų, Radviliškio rajono savivaldybės išdo, 5 kontroliuojamųjų viešųjų įstaigų. Per nuosavybės metodo įtaką patenka konsoliduojamos 4 kontroliuojamos uždarnosios akcinės bendrovės – UAB „Radviliškio vanduo“, UAB „Radviliškio šiluma“, UAB „Radviliškio autobusų parkas“, UAB „Toksika“, 1 kontroliuojama viešoji įstaiga, nepriskiriama prie viešojo sektoriaus subjektų VŠĮ „Šiaulių regiono atliekų tvarkymas“, 2 kiti subjektai VŠĮ „Baisogalos paslaugų centras“, VŠĮ „Seduvos paslaugų centras“.
Audito apimties apribojimai	Audito apimties apribojimų nebuvo.
Vertintos sritys ir jose atliktos procedūros:	
2021 m. savivaldybės konsoliduotųjų ataskaitų rinkinio duomenys	
Susipažinta su vidaus kontrolės aplinka bei procedūromis, atliktas kontrolės testavimas	Susipažinta su įstaigų organizacine struktūra ir veikla, ištirta įstaigų apskaitos sistema, susipažinta su vidaus kontrolės aplinka, procedūromis. Atliktas Savivaldybės tarybos sprendimų, Mero potvarkių, Savivaldybės administracijos tvarkų, įsakymų, taisyklių, ir kitų dokumentų peržiūra.
Vertintos sritys ir atliktos procedūros dėl 2021 metų konsoliduotųjų finansinių ataskaitų rinkinių duomenų	Turto srityje vertinti ilgalaikio turto (pastatų, infrastruktūros ir kitų statinių, mašinų ir įrenginių, kito ilgalaikio materialiojo turto, nebaigtos statybos ir išankstinių mokėjimų, ilgalaikio finansinio turto), trumpalaikio turto (sukauptų gautinų sumų), pinigų ir jų ekvivalentų apskaitos principai (apskaityti laiku, teisinga verte, esant pagrindžiantiems dokumentams, teisingomis sąskaitų korespondencijomis ir pan.).
Vertintos sritys ir atliktos procedūros dėl 2021 metų konsoliduotųjų biudžeto	Sąnaudų srityje atrankos būdu vertinta: sąnaudų ir su jomis susijusių mokėtinų sumų ir piniginių lėšų pripažinimas ir registravimas (ar registruotos tą ataskaitinį laikotarpį, kurį jos buvo patirtos, jų pagrįstumas, tikrumas, užregistravimas teisinga verte ir tinkamomis sąskaitų korespondencijomis).
	Pajamų srityje vertintos Išdo pajamos jų apskaitos principai (ar registruojam laiku, teisinga verte, esant pagrindžiantiems dokumentams, teisingomis sąskaitų korespondencijomis ir pan.).
	Įsipareigojimų srityje vertinta atidėjinių, gautinų sumų nuvertėjimo apskaitos principai.
	Atliktas bendras konsoliduotųjų finansinių ataskaitų rinkinio vertinimas (ataskaitos pateikimas, sudarymas, ar ataskaitos duomenys korektiški).
	Išlaidų skirtų darbo užmokesčiui, prekėms ir paslaugoms įsigyti, socialinių išmokų srityje.
	Pajamų srityje vertina ar teisingi duomenys pateikti ataskaitose apie surinktas pajamas. Ar jos apskaitytos.
	Ar duomenys apie paskolas ir sumokėtas palūkanas atitinka apskaitos duomenims.
	Atliktas bendras konsoliduotųjų biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinio vertinimas.

⁹⁴ Radviliškio rajono savivaldybės tarybos 2021-04-01 sprendimas Nr. T-466 „Dėl Radviliškio rajono savivaldybės 2021-2030 metų strateginio plėtros plano patvirtinimo“.

⁹⁵ Radviliškio rajono savivaldybės tarybos 2021-04-01 sprendimas Nr. T-426 „Dėl Radviliškio rajono savivaldybės 2021-2023 metų strateginio veiklos plano patvirtinimo“.

vykdymo ataskaitų rinkinių duomenų	
Lėšų ir turto valdymo, naudojimo, disponavimo jais teisėtumas	Darbo užmokesčio ir socialinio draudimo srityje. Socialinių išmokų srityje. Turto, prekių ir paslaugų įsigijimo išlaidų srityje. Turto perdavimo ir nurašymo srityje. Viešųjų pirkimų srityje. Vertintas turto inventorizacijos atlikimas.
Taikyti kiekybiniai reikšmingumo lygiai, vertinta kokybiniu atžvilgiu.	Savivaldybės biudžeto išlaidoms apskaičiuota reikšmingumo suma sudarė 1 proc. visų savivaldybės biudžeto išlaidų, tai yra 504,92 tūkst. Eur (darbinis reikšmingumas – 378,69 tūkst. Eur), Savivaldybės konsoliduotam finansinių ataskaitų rinkiniui 1 proc. viso savivaldybės turto balansinės vertės, tai yra 1 160,18 tūkst. Eur (darbinis reikšmingumas – 870,13 tūkst. Eur). Nustatyti darbinio reikšmingumo lygiai yra didžiausios priimtinos klaidų sumos, naudojamos vertinant, ar nustatytos pavienės klaidos arba jų visuma rodo, kad biudžeto vykdymo ataskaitos ir finansinės ataskaitos visais reikšmingais atžvilgiais teisingos. Vertintas kiekvienos klaidos reikšmingumas kokybiniu atžvilgiu.
Teisės aktai, kuriems vertinta atitiktis	<ol style="list-style-type: none"> 1. Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymas. 2. Lietuvos Respublikos viešojo sektoriaus atskaitomybės įstatymas. 3. Lietuvos Respublikos biudžeto sandaros įstatymas. 4. Lietuvos Respublikos piniginės socialinės paramos nepasiturintiems gyventojams įstatymas. 5. Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybių turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo įstatymas. 6. Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų įstatymas. 7. Lietuvos Respublikos želdynų įstatymas. 8. Lietuvos Respublikos darbo kodeksas. 9. Lietuvos Respublikos vyriausybės 2009-06-10 nutarimas Nr. 564 „Dėl minimalios ilgalaikio materialiojo turto vertės nustatymo ir ilgalaikio turto nusidėvėjimo (amortizacijos) minimalių ir maksimalių ekonominių normatyvų viešojo sektoriams subjektams patvirtinimo“. 10. Lietuvos Respublikos vyriausybės 1999-06-03 nutarimas Nr. 719 „Dėl inventorizacijos taisyklių patvirtinimo“. 11. Lietuvos Respublikos finansų ministro 2007-12-09 įsakymas Nr. 1K-388 „Dėl viešojo sektoriaus apskaitos ir finansinės atskaitomybės 1-ojo standarto „Informacijos pateikimas finansinių ataskaitų rinkinyje“ patvirtinimo“. 12. Lietuvos Respublikos finansų ministro 2007-12-09 įsakymas Nr. 1K-378 „Dėl viešojo sektoriaus apskaitos ir finansinės atskaitomybės 2-ojo standarto „Finansinės būklės ataskaita“ patvirtinimo“. 13. Lietuvos Respublikos finansų ministro 2007-12-19 įsakymas Nr. 1K-379 „Dėl viešojo sektoriaus apskaitos ir finansinės atskaitomybės 3-ojo standarto „Veiklos rezultatų ataskaita“ patvirtinimo“. 14. Lietuvos Respublikos finansų ministro 2007-12-19 įsakymas Nr. 1K-380 „Dėl viešojo sektoriaus apskaitos ir finansinės atskaitomybės 4-ojo standarto „Grynojo turto pokyčių ataskaita“ patvirtinimo“. 15. Lietuvos Respublikos finansų ministro 2008-01-09 įsakymas Nr. 1K-1011 „Dėl viešojo sektoriaus apskaitos ir finansinės atskaitomybės 5-ojo standarto „Pinigų srautų ataskaita“ patvirtinimo“. 16. Lietuvos Respublikos finansų ministro 2008-07-18 įsakymas Nr. 1K-247 „Dėl viešojo sektoriaus apskaitos ir finansinės atskaitomybės 6-ojo standarto „Finansinių ataskaitų aiškinamasis raštas“ patvirtinimo“. 17. Lietuvos Respublikos finansų ministro 2008-02-08 įsakymas Nr. 1K-058 „Dėl viešojo sektoriaus apskaitos ir finansinės atskaitomybės 7-ojo standarto „Apskaitos politikos, apskaitinių įverčių keitimas ir klaidų taisymas“ patvirtinimo“. 18. Lietuvos Respublikos finansų ministro 2008-04-28 įsakymas Nr. 1K-161 „Dėl viešojo sektoriaus apskaitos ir finansinės atskaitomybės 10-ojo standarto „Kitos pajamos“ patvirtinimo“. 19. Lietuvos Respublikos finansų ministro 2008-02-08 įsakymas Nr. 1K-059 „Dėl viešojo sektoriaus apskaitos ir finansinės atskaitomybės 11-ojo standarto „Šaunodos“ patvirtinimo“. 20. Lietuvos Respublikos finansų ministro 2008-05-25 įsakymas Nr. 1K-170 „Dėl viešojo sektoriaus apskaitos ir finansinės atskaitomybės 12-ojo standarto „Ilgalaikis materialusis turtas“ patvirtinimo“.

	<ol style="list-style-type: none"> 21. Lietuvos Respublikos finansų ministro 2008-12-09 įsakymas Nr. 1K-430 „Dėl viešojo sektoriaus apskaitos ir atskaitomybės 14-ojo standarto „Jungimai ir investicijos į asocijuotuosius subjektus“ patvirtinimo“. 22. Lietuvos Respublikos finansų ministro 2008-12-09 įsakymas Nr. 1K-433 „Dėl viešojo sektoriaus apskaitos ir finansinės atskaitomybės 15-ojo standarto „Konsoliduotųjų atskaitų rinkinys ir investicijos į kontroliuojamus subjektus“ patvirtinimo“. 23. Lietuvos Respublikos finansų ministro 2008-07-10 įsakymas Nr. 1k-233 „Dėl viešojo sektoriaus apskaitos ir atskaitomybės 16-ojo standarto „Biologinis turtas ir mineraliniai ištekliai“ patvirtinimo“. 24. Lietuvos Respublikos finansų ministro 2008-06-27 įsakymas Nr. 1K-223 „Dėl viešojo sektoriaus apskaitos ir finansinės atskaitomybės 17-ojo standarto patvirtinimo „Finansinis turtas“ patvirtinimo“. 25. Lietuvos Respublikos finansų ministro 2008-08-21 įsakymas Nr. 1K-252 „Dėl viešojo sektoriaus apskaitos ir finansinės atskaitomybės 18-ojo standarto „Atidėjiniai, neapibrėžtieji įsipareigojimai, neapibrėžtasis turtas ir poataskaitiniai įvykiai“. 26. Lietuvos Respublikos finansų ministro 2008-06-14 įsakymas Nr. 1K-205 „Dėl viešojo sektoriaus apskaitos ir finansinės atskaitomybės 20-ojo standarto „Finansavimo sumos“ patvirtinimo“. 27. Lietuvos Respublikos finansų ministro 2008-07-04 įsakymas Nr. 1K-229 „Dėl viešojo sektoriaus apskaitos ir finansinės atskaitomybės 22-ojo standarto „Turto nuvertėjimas“ patvirtinimo“. 28. Lietuvos Respublikos finansų ministro 2008-12-09 įsakymas Nr. 1K-432 „Dėl viešojo sektoriaus apskaitos ir finansinės atskaitomybės 24-ojo standarto „Su darbo santykiais susijusios išmokos“ patvirtinimo“. 29. Lietuvos Respublikos finansų ministro 2003-07-03 įsakymas Nr. 1K-184 „Dėl Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybių biudžetų pajamų ir išlaidų klasifikacijos patvirtinimo“. 30. Lietuvos Respublikos vyriausiojo archyvaro 2011-07-04 įsakymas Nr. V-118 „Dėl dokumentų tvarkymo ir apskaitos taisyklių patvirtinimo“. 31. Lietuvos Respublikos finansų ministro 2022-01-31 įsakymas Nr. 1K-27 „Dėl 2021 metų Lietuvos Respublikos viešojo sektoriaus subjektų grupių sudėties, lygių ir atsakingų už finansinių atskaitų rinkinių rengimą viešojo sektoriaus subjektų patvirtinimo“. 32. Lietuvos Respublikos finansų ministro 2005-05-15 įsakymas Nr. 1K-170 „Dėl viešojo sektoriaus subjektų buhalterinės apskaitos organizavimo taisyklių patvirtinimo“. 33. Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2008-01-08 įsakymas Nr. D1-5 „Dėl želdynų ir želdinių inventorizacijos ir apskaitos taisyklių patvirtinimo“. 34. Lietuvos Respublikos finansų ministro 2011-04-19 įsakymas Nr. 1K-152 „Dėl viešojo sektoriaus subjektų finansinių rinkinių konsolidavimo“. 35. Radviliškio rajono savivaldybės tarybos 2021-04-01 sprendimas Nr. T-466 „Dėl Radviliškio rajono savivaldybės 2021-2030 metų strateginio plėtros plano patvirtinimo“. 36. Radviliškio rajono savivaldybės tarybos 2021-04-01 sprendimas Nr. T-426 „Dėl Radviliškio rajono savivaldybės 2021-2023 metų strateginio veiklos plano patvirtinimo“. 37. Radviliškio rajono savivaldybės tarybos 2021-02-25 sprendimas Nr. T-427 „Dėl Radviliškio rajono savivaldybės 2021 metų biudžeto patvirtinimo“ (kiti biudžeto patikslinimai).
--	--

Finansinio audito ataskaitos
„Apie Radviliškio rajono savivaldybės
2021 metų konsoliduotųjų finansinių ir
biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinius
bei Savivaldybės biudžeto ir turto
naudojimą“
3 priedas

**Viešojo sektoriaus subjektų, kuriuose buvo atliktos pagrindinės audito procedūros,
sąrašas**

1. Radviliškio rajono savivaldybės administracija
2. VšĮ Radviliškio ligoninė
3. Radviliškio r. Kutiškių daugiafunkcis centras
4. Radviliškio r. Palonų daugiafunkcis centras
5. Radviliškio dailės mokykla
6. Radviliškio lopšelis-darželis „Eglutė“
7. Radviliškio pagalbos šeimai centras
8. Radviliškio r. Sidabravo gimnazija
9. Radviliškio Vaižganto progimnazija
10. Radviliškio rajono priešgaisrinės saugos tarnyba
11. Radviliškio rajono savivaldybės viešoji biblioteka
12. Radviliškio lopšelis-darželis „Žvaigždutė“